2026.

Majd Megnövök Baptista Óvoda

BAPTISTA OKTATÁS

„ROM SOM”

Pedagógiai Program

baptista
nevelés-oktatás

Hatályos: 2025.09.01-től

TARTALOM

Sorsz.	Fejezet	Oldal
	A Pedagógiai Program legfontosabb jogszabályi alapjai	**3.**
1.	**Bevezető, alapelvek, célkitűzések**	**4.**
2.	**Gyermekkép, óvodakép**	**7.**
3.	**Az óvodai nevelés feladatai** (egészséges életmód az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, anyanyelvi nevelés)	**7.**
4.	**Az óvodai élet megszervezésének elvei** (személyi feltétel, tárgyi feltétel, az óvoda kapcsolatai)	**12.**
5.	**Az óvodai élet tevékenységiformái** (játék, - verselés, mesélés, ének, zene, népijáték, rajzolás, festés, mintázás, kézi munka, mindennapos mozgás, külső világ tevékeny megismerése, - munka jellegű tevékenységek, tevékenységben megvalósuló tanulás)	**15.**
6.	**A fejlődés jellemzői óvodáskor végére**	**29.**
7.	**Sajátos nevelési igényből adódó hátrányok csökkentése**	**31.**
8.	**Szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek**	**34.**
9.	**A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai feladatok** (gyermekvédelmi feladatok, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének feladatai)	**36.**
10.	**A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái** (család, ünnepek, rendezvények)	**38.**
11.	**A magyar nyelvű roma/cigány nevelés kultúrájának ápolásával járó feladatok**	**41.**
12.	**A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések**	**42.**
13.	**Melléklet: Egészségfejlesztési Program**	**43.**

BAPTISTA OKTATÁS

"…a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet."

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „A bölcs tanítás az élet forrása." (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista intézmény célja, hogy gyerekei a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista intézmény keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a gyerekek személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista óvoda: több mint óvoda. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – intézményeiben sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma gyerekek felzárkóztatásáért, és a tehetséges óvodások kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint óvoda: az a hely, ahol a gyerek teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

BAPTISTA OKTATÁS

A PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGFONTOSABB JOGSZABÁLYI ALAPJAI

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28) Korm. rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 363/2012. (XII. 17) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

Eljárásjogi megfelelőség

Nevelőtestület jogköre:

Az óvoda pedagógiai programját a **nevelőtestület bevonásával az igazgató készíti el.**

Fenntartó jogköre:

Egyházi fenntartású intézmények esetében a házirendet a **fenntartó hagyja jóvá.**

Szülők joga:

A szülő joga, hogy az aktuális nevelési év szeptemberében tartandó első szülői értekezleten **megismerje a köznevelési intézmény** pedagógiai programját és **tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról.**

Nyilvánosság:

A pedagógiai programot az óvoda honlapján, és a köznevelési információs rendszer felületén, nyilvánosságra kell hozni. A dokumentumokkal kapcsolatos felvilágosítást a vezetőtől lehet kérni.

AZ ÓVODA AZ ONOAP ALAPJÁN ELKÉSZÍTETTE SAJÁT „ROM SOM" NEVŰ PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT:

mely tartalmazza azokat a nevelési feladatokat, tevékenységeket, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítését, melyek által minden gyermek eljut az iskolakezdéshez szükséges, értelmi, lelki, szociális, és testi fejlettséghez.

BAPTISTA OKTATÁS

Egy élet a kezedben…

Ha a gyermekek kritizálva élnek,
Megtanulnak megbélyegezettnek lenni,
Ha a gyerekek ellenségeskedésben élnek,
Megtanulnak veszekedni.
Ha a gyerekek kicsúfolva élnek,
Megtanulnak szégyenlősnek lenni.
Ha a gyerekek megszégyenítve élnek,
Megtanulják bűnösnek érezni magukat,
Ha a gyerekek toleráns légkörbe élnek,
Megtanulnak türelmesnek lenni.
Ha a gyerekek bátorítva élnek,
Megtanulnak bízni.
Ha a gyerekek dicsérve élnek,
Megtanulják megbecsülve érezni magukat.
Ha a gyerekek méltányosságban élnek,
Megtanulják az igazságosságot.
Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,
Megtanulnak hittel élni.
Ha a gyerekek megerősítve élnek,
Megtanulják magukat szeretni.
Ha a gyerekek elfogadva és barátságban élnek,
Megtanulják megtalálni a szeretetet a világban.

(Dorothy Law Holte)

I. BEVEZETŐ

AZ ÓVODA HELYI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLKITŰZÉSEI

Nevelésfilozófiánk

Pedagógiai programunk olyan óvodai nevelési modellt ajánl, amely **egyenlő esélyt nyújt** minden gyermek számára, hogy képességeik, tehetségük kibontakozzon.
Hisszük és valljuk, hogy **az óvodáskor életeleme a játék**, abban él és fejlődik, valamint **nyelve a mese**, amelyet megért, elképzel, ezáltal gyarapodik szókincse, fejlődnek értelmi képességei, érzelmi, szociális, akarati tulajdonságai**. Középpontban van a tágan értelmezett anyanyelvi nevelés. Mozgás, zene, kép, szó együtt alkotják az óvodai nevelés jelrendszerét, melynek megjelenési formája a játék és a mese.**
A játék az óvodás gyermekek legkedveltebb tevékenysége és az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

Hisszük és valljuk, hogy a gyermekkor a legtágabb értelemben vett tanulásnak és az életfontosságú beállítódásoknak a kora.

Alapelveink

- a gyermeki személyiséget, elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi;

BAPTISTA OKTATÁS

- a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását;
- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik:

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről;
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról;
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékra;
- e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak emberi értékek közvetítésére;
- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

Értékeink

A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet megbecsülés és bizalom övezi.
A nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

- Az óvodáskor nyelve a játék és a mese érzéki és szimbolikus jelrendszere.
- Érzelmi biztonság, szeretetkapcsolat.
- „Követve vezetés”, egymásra figyelés.
- Keveset, lassan, jót, gyakran ismételve.
- A nevelőmunka tudatos tervezése.

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.
Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit, a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.
Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok kiegyenlítését, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a különleges gondozást igénylő gyermek ellátását is).

Célunk

az „embernevelés”

- A családi nevelésre alapozva, azt kiegészítve, gyermekközpontú óvodai élet megteremtése.

BAPTISTA OKTATÁS

- Derűs, vidám, szeretetteljes, tevékenységre ösztönző, élményekre épülő környezet biztosítása.
- Az egyéni képességek figyelembevételével, a mással nem helyettesíthető játék tiszteletben tartásával, környezetében jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességekkel rendelkező, kíváncsi, felfedezni tudó, boldog, érzelmi telítettséggel rendelkező gyermekek nevelése.

Feladatunk

- Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása. Egészségük óvása, megőrzése, betegségmegelőzés szokásainak alakítása. Testi szükségletek, komfortérzet biztosítása, mozgás, cselekvés, védelem, biztonság. Megfelelő szakemberek bevonásával-a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve- speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.
- Az érzelmi, az erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés során érzelmi biztonság, szeretetkapcsolat, derűs, kiegyensúlyozott légkör, játék, mese, képzelődés, együttlét a társakkal, szocializáció biztosítása.
- Anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés. A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára alapozott tágan értelmezett tanulás. A környezettudatos magatartás kialakításához-, a környezet védelméhez és megóvásához, a fenntarthatósághoz kapcsolódó szokások kialakítása.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása a környezettudatos magatartás megalapozása
- Szakemberek bevonásával (óvodapedagógus, pszichológus, gyógypedagógus, és a szülő,) speciális gondozó és prevenciós, korrekciós testi - lelki nevelési feladatok ellátása.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek egyéni differenciált fejlesztése.
- A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és szabadságjogok védelmét.

Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetben lévő gyermekek felzárkóztatására, hátrányaik csökkentésére.

Intézményünk magyar nyelvű roma/cigány kulturális nevelést folytató óvoda, ahol az óvodai nevelés keretein belül a tevékenységi formákban hangsúlyozottan szerepelnek a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó roma/cigány nyelvű versek, mesék és dalok. A vizuális nevelésben helyet kap a sajátos roma szín- és formavilág is. A játékhoz, mozgáshoz kötődő tevékenységek között ugyancsak szerepel a roma/cigány tánckultúra megismertetése.

Óvodánk csoportjai:

Delfin csoport

Teknős csoport

Napocska csoport

BAPTISTA OKTATÁS

II. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

GYERMEKKÉP

Minden gyermeket a legnagyobb szeretettel kell fogadni, függetlenül a családjától. Minden gyermek egy csoda, – kincs, amit óvni, szeretni, támogatni kell, ezért így is kell bánni vele. Törekedni a szülőkkel való jó kapcsolatra, esetenként felvállalva gyermekeiken keresztül a szülők nevelését is, különös figyelmet szentelve a családi életükre. Minden pedagógus minden nap úgy induljon el dolgozni, hogy tudja ma milyen értéket ad át magából a rábízott gyerekeknek. Minden felnőtt minden nap úgy dolgozzon, mintha ő lenne egyedül a felelős a gyermek jövőjéért. ***Az óvodában a pedagógus ott segítsen, ahol és ahogy legjobb tudása szerint tud. Ő ennek a kis csoportnak a lámpása. Világítson!***

ÓVODAKÉP

Magyarország első és ez idáig egyetlen cigány nemzetiségi óvodája 1993-ban alakult. Két segíteni akaró cigány pedagógus hozta létre, akik munkájuk során egyre csak azt látták, hogy a rendszerváltást követő kétségkívül színessé és sokrétűvé váló oktatási rendszer nem mindenkinek kínál valódi alternatívát. Mindennapi munkájuk során számtalan olyan cigány és szegény gyerekkel találkoztak, akik nem jártak, nem járhattak óvodába, és így már behozhatatlan hátránnyal kezdték az iskolát. Nagy részük kisegítő iskolába szorult az otthonról hozott – és óvoda hiányában kompenzálatlan – hátrányok miatt. A helyzet azóta sem változott sokat, ha joga ma már van is bárkinek a minőségi nevelésre-oktatásra, a lehetőség sokaknak – a legszegényebbeknek – mégsem adatik meg.

Nekik, értük jött létre az óvoda, amelyben az elmúlt mintegy két évtizedben legalább 200 gyerek kapott útravalót az iskolához, esélyt a későbbi normális életre. Az első évfolyamokra járók közül többen ma már érettségizett, vagy diplomás dolgozó emberek

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Nevelési tevékenységek, feladatok, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, a közösségi életre történő felkészítését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, melyek által minden gyermek eljut az iskolakezdéshez szükséges értelmi, lelki, szociális és testi fejlettséghez.

1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

A helyes napirend az egészséges életmódra nevelést szolgálja. Az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. *Óvodásaink hátrányos helyzetét tekintve intézményünkben kitüntetett szerepe van az egészséges életmód alakításának, benne olyan kardinális területekkel, mint az étkezés, alvás, szabad levegőn tartózkodás, tisztálkodás és sok-sok játéklehetőség.* Mivel a fejlődő gyermeki szervezet érése még nem fejeződött be, az egészséges fejlődés feltételeit hozzáértően kell megteremteni, kevés, igazán fontos szabállyal kell rugalmassá tenni egészséges életmódra

BAPTISTA OKTATÁS

szoktatást. A testápolás, a tisztálkodás, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása jó lehetőséget teremt erre. Fontos feladat az étkezési szokások fokozatos megváltoztatására való ösztönzés, - különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának szorgalmazása.

Célunk: ***testileg, lelkileg, szellemileg egészséges gyermekek nevelése.***

Feladatunk:

- Az óvodai élet szervezésében a **gondozásnak** kiemelt szerepet szánni. Nevelőmunkánk egyik legfontosabb része, az egészséges életmód kialakításának fő pillére. A gondozás folyamatában is nevelünk, kapcsolatot építünk a gyermekekkel, segítjük önállóságuk fejlődését együttműködve a gondozást (is) végző dajka nénikkel. A gondoskodás a gyermekről mindvégig jelenlévő sajátossága az óvodáknak. A testi-lelki-szellemi egészség alapvető feltétele a jó komfortérzet biztosítása és a bensőséges gyermek-felnőtt kapcsolat.
- Az **egészséges életmódra nevelést** szolgálja az életkornak megfelelő helyes életritmus kialakítása, melyet a családdal együtt, fokozatosan az egyéni sajátosságoknak megfelelően próbálunk kialakítani: mozgásigényének kielégítése, a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, egészségének óvása, megőrzése, a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása; a környezettudatos magatartás megalapozása;

TESTÁPOLÁS

A gyermek testének, ruházatának tisztaságát, a tisztaság igényének kialakítását jelenti.
Fokozatosan segítünk a gondozási tevékenységekben (WC-zés, mosakodás, étkezés, öltözködés stb.), sok dicsérettel serkentjük a gyerekeket az önálló próbálkozásokra. Fontos szempont, hogy nem helyette, hanem őt segítve tanítjuk, mondjuk és mutatjuk a helyes technikát.

Tisztálkodás: folyóvízben, szappannal mosnak kezet WC használat után, étkezések előtt, után és minden olyan esetben, amikor szükséges (nyári élet alkalmával szükség szerint fontos a zuhanyzás).

Haj ápolása: minden gyermek a saját jelével ellátott fésűvel fésülködhet napjában többször is (udvarról bejövet, ébredés után), különös gondot fordítunk a hosszú hajú kislányok hajának rendezettségére. Ellenőrizzük a gyermekek haját heti 1 alkalommal, illetve a hiányzás utáni első óvodai napon.

Köröm ápolása: biztosítjuk a körömkefét, annak használatát is megmutatjuk.

Fogak ápolása: a fogak védelme érdekében a gyümölcsöket, zöldségeket szorgalmazzuk a jeles napjainkon is, ebéd után pedig minden nap fogat mosunk.

Zsebkendő használata: légzőszervek védelme érdekében fontos feladatunk az orrfújás helyes technikájának megismertetése, tüsszentés alkalmával lehetőleg a zsebkendő használata.

ÉTKEZÉS

A gyermekek növekedéséhez, fejlődéséhez fontos a változatos étrend. Célunk, hogy a helyes étkezési szokások kialakítása érdekében megismertessünk, megszerettessünk egészséges

BAPTISTA OKTATÁS

ételeket. Az új ételek megkóstolására biztatjuk őket, tapintatosan, de határozottan 2-3 falat elfogyasztását kérjük. Tízóraira- lehetőség szerint- minden nap eszünk gyümölcsöt. Folyadékszükségletük kielégítése érdekében a csoportszobákban ivópoharakat, kancsót biztosítunk egész nap. Mozgásos napon, nyáron, az udvaron fokozottan figyelünk erre. Délben már az ebéd megkezdésekor felkínáljuk a folyadékot!
Folyamatos étkezési lehetőséget biztosítunk reggel és uzsonnánál, de az ebédnél sem sürgetünk, minden gyerek étkezési tempóját tiszteletben tartjuk. Kulturált körülményeket teremtünk, s lehetőséget biztosítunk arra, hogy minden gyermek önállóan próbálkozzon az étel szedésével, a folyadék töltésével.

ÖLTÖZKÖDÉS
A réteges, időjáráshoz alkalmazkodó öltözködéshez szoktatjuk a gyerekeket. Csak megfelelő ruházatban képes a gyerek önfeledt, szabad mozgásra, játékra. (Javasoljuk játszóruha behozatalát az udvarra is.)
A csoportszobában sarkos váltócipőt, szandált javasolunk a lúdtalp megelőzése céljából, mindennapos mozgás alkalmával pedig tornaruhába öltözünk.
Fokozatosan próbáljuk elérni, hogy a gyermekek saját ruházatával, öltözőszekrényével kapcsolatban is igényeljék a rendet.

PIHENÉS
Az egészséges életritmushoz a pihenés is hozzátartozik. Ebéd után nyugodt, kellemes körülmények között pihenhetnek a gyerekek. A fölösleges ruhadarabokat levéve, kényelmesen elhelyezkedve megnyugtató mesére, altatódalra pihenhetnek, alhatnak. Egyéni alvásszükségletüket figyelembe véve biztosítjuk a folyamatos ébredést (felügyelet mellett differenciált tevékenységek felkínálása). A korábban ébredő gyerekek figyelmessé válhatnak társaik iránt (csendesen öltözködnek, igazíthatják ágyneműjüket, vécézhetnek, mosakodhatnak, fésülködhetnek, majd csendes játékot választhatnak, pl.: könyvnézegetés, rajzolás).

MOZGÁS, LEVEGŐZÉS, TESTEDZÉS
Az egész nap folyamán biztosítjuk a megfelelő teret a mozgáshoz. A szabad levegőre minden évszakban, minden nap kimegyünk (megfelelő feltételek esetén - gumicsizma, esőkabát- még szemerkélő esőben is) csak nagyon esős, erős szeles és –10 alatti hideg időben nem. A csoportszoba, az udvar nyújtotta lehetőségeket kihasználva különböző mozgásformákat próbálhatnak, gyakorolhatnak a gyerekek (futó-fogó játék, függeszkedés, kötélmászás, gyűrű, hinta, csúszda, mérleghinta stb.)
Nyáron, alkalmas idő esetén –a déli időszak kivételével- napfürdőt biztosítunk (bőrvédő krém, napvédő sapka, váltóruha szükséges).

PREVENCIÓ, KORREKCIÓ
Óvodánkban a korrekció mellett nagy hangsúlyt fektetünk a megelőzésre mind az egészségmegóvás, mind a képességek fejlesztése területén. Természetesen a korrekció is jelen van óvodai nevelésünkben, a már kialakult defektusok kezelése, korrigálása érdekében. (Egyéni fejlesztések – óvodapszichológus, logopédus, gyógypedagógus segítségével.)

A gondozási feladatok megvalósítása elképzelhetetlen a megfelelő óvónői attitűd, segítő, beavatott, felelősséget viselő dajka, pedagógiai asszisztens közreműködés nélkül.

BAPTISTA OKTATÁS

2. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága, hogy a személyiségen belül az érzelmek dominálnak. Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

Fontos, hogy az óvodába lépéskor pozitív attitűd jellemezze az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka és a gyermek-gyermek kapcsolatokat.
A fejlődést segítő külső ráhatások közül a legfontosabb az anya személye. Itt az óvodában az óvónő az anyát, annak érzelmi biztonságot adó szerepét pótolja.
Az ölbeli játékok nagy segítséget jelentenek az érzelmi nevelésben (ringatók, mondókák, dalok, dajkarímek, csiklandozók stb.).

A játék és a mese a felnőtt részéről szeretet-megnyilvánulás.

Célunk: ***Az óvodában minden gyermeket érzelmi biztonság, állandó értékrend, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegyen körül, ahol élmény együtt lenni, tevékenykedni.***

Feladatunk:

Lehetőséget teremteni arra, hogy a gyerekek **erkölcsi tulajdonságai** - együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, akarat, önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat - fejlődhessenek.

Társas kapcsolatok

Egyszerre segítjük a gyermekek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését és „én tudatának" alakulását.

- A csoportnak és a társaknak fejlesztő hatása van az egyénre. Önismereti lehetőséget nyújt, az „énkép", az „én tudat" kialakítása szempontjából fontos.
- Teret adunk az önkifejező, önérvényesítő törekvéseknek is, figyelünk arra, hogy az ún. „közösségi nevelés" az „én-fejlődés" vonalát ne nyomja el!
- Kezdetben a felnőtt a társ – még a játékban is, mert igazából 4,5 - 5 éves kor körül kezd érdekessé válni a játszótárs. A szocializáció szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a gyermekek kielégíthessék természetes társas szükségleteiket. A különbözőségek elfogadására, tiszteletére neveljük őket (mintaadás, kommunikáció, bánásmód).
- Rávezetjük a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.
- A csoportos játék az óvoda egyik vonzó kínálata, fontos az ilyen játékra való alkalmasság.
- A gyermek nyitottságára építünk és segítjük, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon

BAPTISTA OKTATÁS

csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

- A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.
- A különleges bánásmódot - kiemelt figyelmet- igénylő gyermekek nevelését az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberek segítségével oldjuk meg.
- *A migráns gyermekek nevelésekor különös figyelmet fordítunk a migrációs traumák hatásainak kezelésére, az „én tudat" alakulására, a jövőkép gondozására gondolva.*

A csoportos, társas együttlét elemi szokásai

- Hagyd játszani a másik gyermeket.
- Ha „lerombolod" más gyermek játékát, gondolj arra, Te milyen sokat dolgoztál azért, hogy a sajátod megépítsd.
- Megegyezés szerint néhány játékszer hazavihető, az otthoni behozható – de vigyázunk rá.
- Jobb a játék, ha együtt játszotok.
- Segíts, ha a másiknak szüksége van rá és te erősebb, ügyesebb vagy, Tőled fogja megtanulni. (A másság elfogadására neveljük őket.)
- Igyekezz örömet szerezni másoknak, ha látod az arcán a mosolyt, akkor ez neked is jó.
- A felnőtt (óvónő) tudta nélkül ne hagyd el a játszóhelyed.
- Légy csendben mesemondáskor, délutáni pihenő alatt, ne zavard a társadat.

Konfliktushelyzetekben minden esetben a megbeszélésen alapuló megegyezést, megoldáskeresést fogadjuk el.
Az együttélés szempontjából lényeges a szabályokhoz való igazodás. (Kevés, fontos és következetesen megtartott szabály, amely akár a csoport közös szabályalkotásának eredménye is lehet!) Elemi tájékozódás az emberi kapcsolatokban.
Naponta a napirendünkben is megjelenik az együvé tartozást, az összetartozást tükröző közös együttlét az „óvodáskör", ahol egymásra figyelünk, együtt vagyunk, meghallgatjuk egymást, véleményt alkothatunk.

3. ANYANYELVI NEVELÉS

Valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. **Az óvodai élet egészét áthatja.**

<u>Célunk:</u> ***Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása. Környezetükben jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkező, szívesen beszélő gyermekek nevelése.***

<u>Feladatunk:</u>

- Fokozzuk a gyermekek beszélőkedvét, kihasználva minden lehetséges helyzetet, tevékenységet arra, hogy gyarapodjék szókincsük, tökéletesedjen kifejezőképességük.

BAPTISTA OKTATÁS

- A gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése beszélő környezettel, helyes minta és szabályközvetítéssel, a javítgatás elkerülésével.
- A gyermek természetes érdeklődésének, támogatása, a megismerésre való igény kialakítása. A spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása. Az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás és alkotóképesség) fejlesztése.
- Valamennyi értelmi képesség –különösen a képzelet és a kreativitás- fejlődését elősegítő ösztönző, „beszélő" környezet biztosítása.
- „Az óvodáskorú gyermek a játékban él és fejlődik" - ez az irányelv érvényesül az **értelmi nevelés** feladatainak megvalósítása során is.

Élménygazdag környezetben, játszik közben ismerkedik a külvilággal. Életkori sajátosságainak megfelelően ebben a tevékenységformában képes a legtöbb spontán tapasztalathoz eljutni ösztönös, belső késztetései által vezérelve.
A belső érést külső ráhatásokkal is segítjük, tapasztalatait, ismereteit bővítjük, rendszerbe foglaljuk. Ezt a folyamatot párhuzamosan kíséri megismerő funkcióinak (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) fejlődése.

Néhány lehetőség az anyanyelvi nevelést segítő pedagógiai eljárások közül:

- Napirendünket, óvodai jeleinket odaillő versekkel, dalokkal, mondókákkal színesítjük.
- Sokat beszélgetünk (egyénileg) a gyermekekkel.
- Érdeklődünk a kisgyermek mondanivalója iránt, **figyelünk rá.**
- Szervezünk népi gyermekjátékokat, szabályjátékokat kint és bent egyaránt.
- Mindennapi beszédünk udvarias, példaértékű.
- A mondókák, versek, találós kérdések, hangutánzó játékok a spontán játékok „velejárói."
- *A nyelvi fejlődésben lassabban haladó gyermek beszédindításának megsegítésére élünk a bábozás lehetőségével, melynek hatására a beszéd szépen fejlődhet, és nem utolsó sorban segíti megélni, kijátszani a kisgyermek esetleges pszichés traumáit, ami óvodánk gyermekeinek összetételét tekintve olykor megeshet.*

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő *személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.*

1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. **A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus.** Elfogadó, segítő, támogató attitűdje jelentsen mintát a gyermekek számára. Természetes viselkedésében legyen domináns az elfogadás és a tolerancia, az egyénnek szóló pozitív megerősítés.

BAPTISTA OKTATÁS

Az óvónő fordítson gondot saját művelődésére, önképzésére. Legyen nyitott, együttműködő, derűs, kellően informált, önálló, kezdeményező.
Az óvodai nevelésünk eredményességéhez az óvodapedagógus és a nevelőmunkát segítő személyek összehangolt munkája is nélkülözhetetlen.
(Ennek érdekében folyamatos kommunikációt szorgalmazunk, megbeszéléseket, továbbképzéseket, előadásokat tartunk.)
Sajátos nevelési igényű gyermekeket is fogadunk, az illetékes szakértői bizottságok véleménye alapján abban az esetben, ha megegyezik az Alapító okiratunkban foglaltakkal. A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztését speciálisan képzett szakember végzi. (Fejlesztő-gyógypedagógus, logopédus, óvodapszichológus.)
Minden óvodapedagógus szakképzett, ugyanez - nagy számban - elmondható a nevelést segítő pedagógiai asszisztensekre és dajkákra is. Két óvodapedagógus szakvizsgával rendelkezik, és egy kolléganőnk mesterpedagógus oklevéllel. Egy óvodapedagógus elvégezte a „Mesezene" képzést, míg két dadusnénik a ReMa Alapítvány „Gyermek hitoktató" képzését, ezzel is gazdagítva kollektívánk sokféleségét, színességét.

2. TÁRGYI FELTÉTELEK

- **Óvodánk épülete,** udvara, kertje a gyermekeink biztonságát, kényelmét szolgálják, biztosítja egészségük megőrzését, fejlődését. Pedagógiai Programunk nem igényel többlet tárgyi eszközt, mint a törvény által előírt eszköznorma. Az óvodai munkatársaknak igyekszünk megfelelő munkakörnyezetet biztosítani.

- **A csoportszobák** barátságosak, otthonosak, megfelelnek a követelményeknek. Az óvónők kreativitásának köszönhető, hogy nagyon sok kiegészítő (dísztárgy, játék) gazdagítja környezetünket (harmóniát árasztó természetes színek, formák, anyagok). A tárgyi felszereléseket, amelyeket a gyermekek használnak, számukra hozzáférhető módon és a gyermekek biztonságára figyelemmel helyezzük el.

- **Udvarunkon** új, korszerű, környezetbarát játékokkal bővültek a játéklehetőségek. Lehetővé teszik mozgás- és játékigényük kielégítését. A játszóudvar mérete és felszereltsége ideális környezetet nyújt a kinti tartózkodásra.

Óvodánkba zömmel **halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket** nevel.
Fokozottan érvényesítjük a hátrányos helyzetű és egyéb problémákkal küzdő gyermekek differenciált, adaptív fejlesztését, fejlődésük segítését **a rendelkezésünkre álló személyi és tárgyi feltételek segítségével.**

Napirendünk
A gyermek egészséges - a tevékenységekben megnyilvánuló - fejlődéséhez, fejlesztéséhez hetirendünk és napirendünk biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (10-től 35-ig terjedhet, illetve a tanköteles korú gyermekek tekintetében a napi 45 percre tehető) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg. Napirendünket a folyamatosság és rugalmasság jellemzi, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.
Nyáron szinte egész nap a szabad levegőn vagyunk, csak a déli órákban tartózkodunk a csoportszobában.

BAPTISTA OKTATÁS

Napirend

7:00 – 10:30 SZABAD JÁTÉK: gyülekező (szükség szerint összevont csoportban)

szabadon választott tevékenységek, ezen belül:

- IRÁNYÍTOTT FEJLESZTŐJÁTÉK
- TEVÉKENYSÉGBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS,
- MINDENNAPOS MOZGÁS
  (jó idő esetén, az udvaron)

* 08:30-09:00 folyamatos reggeli
* 10:15-10:30 tízórai

10:30 – 12:00 LEVEGŐZÉS: tapasztalatszerző séta, játék az udvaron

12:00 – 13:00 EBÉD: öltözködés, mosdóhasználat, terítés, átöltözés pihenéshez

13:00 – 15:00 PIHENÉS: folyamatos ébredés lehetősége 14:30-tól

15:00 – 15:30 UZSONNA: öltözés, mosdóhasználat, terítés

15:30 – 17:00 SZABADJÁTÉK: (szükség szerint összevont csoportban)
szabadon választott tevékenységek, irányított játék
hazamenetelig (jó idő esetén, az udvaron)

A gyermekek érkezése, befogadás, integrálás

Gyermekközpontú, családias életet teremtünk. **Számunkra fontos szempont, hogy szeressenek óvodába járni a** gyermekek.

Az óvoda megkezdése előtt szülői értekezleten megbeszéljük a szülőkkel a legfontosabb dolgokat, amelyek megkönnyítik gyermekük beilleszkedését, biztonságérzetét. Egyeztetjük az érkezések időpontját.

Lehetőség szerint még az óvodába járás előtt vagy a befogadás ideje alatt (szülők meghívására) felkeressük otthonukban a gyerekeket.

A szülők támogató, segítő beleegyezését bírnunk kell, javasoljuk, hogy az első időszakot: órákat, napokat szülőkkel együtt töltsék itt a gyerekek, így a szülők, nagyszülők betekintést nyernek a játékos-mesés óvoda napirendjébe, tapasztalhatják, hogyan ügyesednek.

Rugalmasan kezeljük a befogadás időtartamát, az egyéni sajátosságokat figyelembe véve (személyre szabott beillesztés módszere), kinél hosszabb, kinél rövidebb időre van szükség ahhoz, hogy erősödjön biztonságérzetük. Javasoljuk, hogy fokozatosan növekedjen az óvodában eltöltött idő.

Megengedjük, hogy kedvenc otthoni játékukat, egyéb kedves eszközt behozzanak az óvodába. Az otthon és az óvoda közötti „kapaszkodó” vagy „érzelmi-híd” biztonságérzetüket erősíti.

A csoportban régebben itt lévő gyerekeket felkészítjük az új gyerekek fogadására, elfogadására.

BAPTISTA OKTATÁS

A biztonságérzetet az állandóság is nyújtja, mely részben ugyanazokat a személyeket, körülményeket, szabályokat, szokásokat (napirend) jelenti.

3. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

Az óvoda széleskörű kapcsolattartásra törekszik.

Partnereink:

- Gyermekek
- Szülők
- Munkatársak
- Intézmények (köznevelési, egészségügyi, közművelődési, önkormányzati)
- Az érintett kisebbségi szervezetek, kisebbségi önkormányzatok
- Szakmai egyesületek. Továbbképző központok, Főiskolák
- Szakértők, tanácsadók, pedagógusok, pszichológusok
- Lakókörzetünkben élő emberek
- Média szakemberek, menedzserek, szervezők stb.
- Szponzorok
- Adományozók
- Fenntartó
- Önkormányzat
- Egészségügyi szolgálat
- Kerületi általános iskolák
- Pedagógiai Szakszolgálat, Szakértői Bizottság
- Család és Gyermekjóléti Szolgálat/Központ
    - Kapcsolattartó a vezető és a gyermekvédelmi megbízott.
    - Együttműködés a veszélyeztetettség megelőzésében, a kialakult problémák megoldásában. A kölcsönös információcsere érdekében negyedévenként megbeszéléseket tartunk.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI

1. SZABADJÁTÉK

A kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.
Önként vállalt tevékenység, amelyben nem a végeredmény a fontos, hanem maga a folyamat.
„Az óvodáskorú gyermek életeleme a játék ebben él és fejlődik. A kisgyerek a külvilágról és saját belső, már megszerzett tapasztalatait játssza ki magából, és alkotja újra”

BAPTISTA OKTATÁS

Célunk: ***Napirendünkben legyen a játék kiemelt jelentőségű, tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő- -, élményt adó tevékenység.***
"Játék közben fejlődik személyisége, érzelmi élete, értelmi képességei, akarati tulajdonságai, erkölcsi magatartása, társas kapcsolatai."
A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. **Kiemelt jelentőséget kap a szabad játék érvényesülése.**

Feladatunk:

- Az óvodapedagógus megengedő legyen a spontán játékok kialakulásában. Utánozható mintát adjon, a gyermek kérésére segítsen, ha a játék folyamata, tartalma elakad. Bevonható társ maradjon, a szabad játék folyamatában engedje, hogy a gyermek a már meglévő és szerzett ismereteit, fantáziája, fejlettsége szerint működtesse.
- Az óvodapedagógus tudatos, szemlélő, segítő jelenléte teszi lehetővé a gyerekek közötti játékkapcsolatok kialakulását, az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszással, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.
- Előtérbe kell helyezni a szabad játék túlsúlyának érvényesülését. **A játék kiemelt jelentősége az óvoda Napirendjének időbeosztásában is megmutatkozik.**
- Legyünk a gyerekek ötleteire nyitottak, kihasználva az „**itt és most**" lehetőségét, azonban legyünk mindig felkészültek a játék kezdeményezésére, tovább lendítésére is.
- Használjuk ki a játékból adódó lehetőségeket.(Akkor tudjuk igazán kihasználni, ha mi magunk is élményeinkre, fantáziánkra, korábban szerzett tapasztalatainkra építve játékokban gondolkodunk.) **Éljünk az irányított játék lehetőségeivel, használjuk az egyéni, differenciált, adaptív fejlesztésre.**
- Biztosítsunk a szabad játék kibontakozásához tapasztalatszerzési lehetőségeket, (mely az idő folyamán élménnyé válik a gyermekekben). Időt, megfelelő helyet és egyszerű, alakítható a gyermeki fantáziát segítő anyagokat, játékszereket. Minden csoportszobában megtalálhatók nagy, fonott „varázskosarakban" a szerepjátékok és más típusú játékok kialakulásához szükséges, „félkész" eszközök (pl. palástok, plédek, kalapok, táskák, koronák, fejdíszek, barkácsoláshoz, játékeszköz készítéshez természetes és egyéb anyagok), melyek segítik a gyermeki fantázia, kreativitás fejlesztését.

Az évszakok, az ünnepek, a kirándulások, családi események, óvodai programok, közösen szerzett élmények, érdeklődést felkeltő játékeszközök, érdekes régi tárgyak stb. jó alapot adnak a játékötletek megvalósításához. A játék kiteljesedését segíti, ha pl. vizuális tevékenység, zenei élmény, irodalmi élmény, mozgás, vagy matematikai felfedezés társul hozzá. A környező világunk megismerése megvalósul majd a helyszíni megfigyelések, megfigyeltetések, élmény és tapasztalatszerzések alkalmával a játék során.

Fontosnak tartjuk: témahét, vagy tematikus terv elkészítése alkalmával átgondoljuk az alábbiakat

- Az adott időszakban mi a legjellemzőbb természeti jelenség? Mindez hogyan hat az állatokra, növényekre, emberekre.
- Milyen történések várhatóak? Pl. Kistestvér születése, séta a piacra, utazás, ünnepek, stb.
- Komplexitás a tevékenységek, nevelési területek között.
- Mi az, amit már tudunk róla?
- Mit szeretnénk még megtudni?

BAPTISTA OKTATÁS

- Mit lehet vele játszani?
- Mit lehet belőle készíteni?
- Milyen kincseket gyűjtögessünk?
- Milyen eszközökre lehet szükségünk, hogy a játék még érdekesebb legyen?

Játékfajták

Gyakorló játék:
A 3-4 éves korosztály elsődleges játéka. Ismerkednek az eszközökkel, funkciókkal, hangokkal, részmozdulatokkal, mindezt képesek napjában többször is hosszú ideig boldogan végezni.
Szimbolikus szerepjáték*:*
Amelyhez közvetlenül kapcsolódhat a vizuális nevelés, környezeti nevelés, zenei nevelés, matematika, mozgás, stb. Egyfajta „mintha" játék, az ismeretek és a fantázia ötvözése.
Szabályjáték:
Értelmi képességet fejlesztő játékok, logikai játékok, memória játékok, stb. Ezen a területen érvényesül igazán az irányított játék fejlesztő hatása (SNI, BTMN, HH /HHH gyermekek).
Konstrukciós játék:
Segíti a logikus gondolkodás, a konstruktívitás, tapasztalatszerzés, lemodellezés fejlesztését. Különböző anyagú, formátumú építők, összerakók, stb. A produktumok bekapcsolhatók más fajta játéktevékenységbe is.
Mozgásos játék:
A testi és motoros képeségek fejlesztését szolgálja, a gyermek belső késztetéséből adódóan. Lényeges szempont szabadjáték során a hely, idő és eszköz biztosítása. A képességek területei: erő, ügyesség, állóképesség, gyorsaság, nagymozgások, egyensúlyérzék, finommotoros és grafomotoros mozgás, síkban és térben történő tájékozódás stb.
Bábozás, dramatizálás, zenei játék*:*
Mesék, versek, mondókák önkéntes feldolgozása, gyakorlása. **A magyar nyelv és gyermekirodalom, a magyar népzene és néptánc mellett a cigány nyelv, roma hagyományok, hangszerek, dalok, táncos mozdulatok, a mesék, versek megismerésének eszköze is.**
Kísérletező játék:
A tapasztalatok, szerzett és / vagy meglévő ismeretek újra alkotása, lemodellezése, újabb „utak" keresése. Fejleszti a logikus, problémamegoldó gondolkodást, ok- okozati viszonyok feltárását, a fogalmi gondolkodás alakulását.

Javasolt kellékek a játékhoz:

- nagy, puha szőnyeg
- fehér lepedők, kis takarók
- szép, puha babák ruhatárral
- mobil babaszobai bútorok
- konyhabútor felszereléssel
- nejlonlepedő a vizes, festékes, sáros játékokhoz
- vizes/száraz boksz
- kisebb-nagyobb dobozok és csipeszek
- festőköpeny (pl. az édesapák kiselejtezett inge), festő eszközök
- bábok, fejdíszek, hangszerek, CD lejátszó
- paraván
- kisebb-nagyobb kosarak, játéktárolók
- nagy fonott „varázskosár" szabadjáték eszközeinek

BAPTISTA OKTATÁS

- szőrös (plüs) állatok, kisebb-nagyobb faállatok
- tükör (kisebb-nagyobb)
- bőröndök, hátizsákok
- agyag, szárazgyurma
- selyem, bársony, csipke, műszőrme anyagok, leplek, rongyos -kosár, -zsák
- fonalak (színesek!), madzag, filc
- fóliák, tapadó színes papírok, krepp-papírok, dobozok
- papír, rajzlap, festékek, viaszkréta
- kisollók, hangszerek, csengők, falu-város képek az anyanyelvi neveléshez...
- babakocsik, csecsemőápoló kellékek (pólya, pelenka, cumisüveg, bili...)
- színes, szép formájú edények
- kis abrosz, kisseprűk, lapátok
- hintaló, seprűnyél-ló
- mesei öltözékek, felnőtt holmik (táskák, kalapok, kesztyűk, övek, gyöngyök, sálak)

Nevelőmunkánk akkor eredményes:

- minden nap folyamán a spontán játékra hosszú, egybefüggő idő áll a gyerekek rendelkezésére (kint és bent);
- az évszaknak megfelelően az udvaron is lehetőségük van szerepjátékok játszására (eszköz, hely);
- tervezésnél játékokban gondolkodunk (természet és társadalom ünnepkör eseményei);
- figyelünk a komplexitásra a tervezésnél és a megvalósításnál is;
- előnyben részesítjük a félkész, természetes anyagokat, amelyből eszköz készíthető a játékhoz (agyag, vásznak, fa);
- a szerepjátékokhoz a kellékek hozzáférhetőek és változatosak (kosarakban, tárolókban, sarkokban, kuckókban);
- kollektív munkák is készülnek, amit játékukban is használnak (terepasztal);
- szerepjátékhoz az óvónő a gyerekekkel közösen is készít kiegészítő eszközöket;
- nyitottak vagyunk a gyerekek ötleteire és kihasználjuk az „itt és most” helyzeteket;
- megengedők vagyunk a spontán játékok kialakulásában, utánozható mintát adunk, ha a játék elakad (követve vezetés), következetesség a konfliktushelyzetek megoldásaiban;
- a játék végén rendet rakunk a gyerekekkel (dajka nénik segítségével).

Területei

a. Vers, mese

A mese éppúgy, mint a játék, örömet szerez a gyerekeknek. Rátalálás a közös nyelvre, egyfajta közlésforma „a teljes világ tükörképe.” A mese és a játék együtt a kicsik „tanulóiskolája”.

Célunk: ***A gyermekek beszélőkedvének fokozása: kihasználva minden lehetséges helyzetet, tevékenységet arra, hogy gyarapodjék szókincsük, tökéletesedjen kifejezőképességük.***

Feladatunk:

- A spontán helyzetek kihasználásán túl teremtsünk olyan helyzeteket, amelyek minél több lehetőséget biztosítanak az anyanyelvi nevelés fejlesztésére, a gyermeki önkifejezés alternatív lehetőségeinek kihasználására.
- Beszélgessünk sokat egyénileg. Érdeklődjünk a kisgyermek mondanivalója iránt.

BAPTISTA OKTATÁS

- Szervezzünk közös gyermekjátékokat, szabályjátékokat „kint és bent” egyaránt.
- Mindennapi beszédünk legyen udvarias, példaértékű.
- A mesélés, verselés legyen elemi szükséglete a kicsiknek.
- A gyermek saját vers-és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés nagyszerű módja (az ilyen jellegű kezdeményezéseket támogatnunk kell).

A mese a gyermek érzelmi-értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.
Erős érzelmek szövik át: szeretet, harag, félelem, öröm, szomorúság, a jó és a rossz összecsapása, ezért is illik az óvodás gyermek életkorához. A meséléssel fontos értékeket közvetíthetünk a gyerekek számára. Tanít az emberi együttélés törvényeire, magyar népünk szép erkölcsi szokásaira is. A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.
Óvodánkban a népi, a cigány, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van. Csak az anyanyelven kigondolt népmese az a műfaj, ami fejből mondható anélkül, hogy a lényege megváltoznék. A népmeséket lehetőleg fejből mondjuk a megfelelő hangulat megteremtésével.

A vers, a mondóka **érdekes, ritmikus hangzása miatt vonzó. Élményt nyújt, ha mozgással is összekapcsolható, a gyermekek számára ritmikus játék. Fontos a „mondom és mutatom” elvének érvényesítése, mert a gyerekek számára úgy érdekesebb.** A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapi mondókázásra, verselésre. A mese és a vers a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, a népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, valamint a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi – a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A mesét hallgatni jó. A mese hatására a dramatizálás is megjelenik a nagyobb gyerekeknél. Ezt úgy segítjük kibontakozni, hogy közösen készítünk jelmezeket, kellékeket. A csoportokban a játékszerek között jelen vannak a bábok is, melyeket mozgatnak, beszéltetnek. Jó eszközei az egymás közti párbeszédnek, kapcsolatteremtésnek, kommunikálásnak, oldja a szorongásokat.

A mese varázsa, a vers játéka, a mondókák, találós kérdések, tréfás kis versek, hangutánzó játékok beszédnevelő, én erősítő és személyiséget összerendező hatása felbecsülhetetlen. A mesélés verselés a kisgyermekek számára örömteli élményt jelent. Az óvodapedagógus feladata, hogy kihasználja azokat a lehetőségeket, amelyek a gyermek anyanyelvi fejlesztését szolgálják.

Például játék közben egy-egy odaillő mondóka, vers, verssor, dallam felidézése, ölbeli játékok, lovagoltatók ismételgetése. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme.

BAPTISTA OKTATÁS

Fontosnak tartjuk:

- Az életkornak, fejlettségnek megfelelő mese, vers, mondóka kiválasztása.
- Többségében magyar és roma népmeséket - de klasszikus és kortárs irodalmi műveket is - mondunk. (Ne legyen túl hosszú és összetett.)
- Lehetőleg fejből meséljünk. (Mesélés közben nagyon fontos a szemkontaktus.)
- A műmesét szó szerint kell felolvasni.
- Ügyeljünk a helyes előadásmódra. (Az óvónő példaadó, szép tagolt beszéde, a színes megjelenítés, játék a hangokkal - de nem suttogás-.)
- Legyen állandó csendes hely a meséléshez.
- Legyen rendszeres hangulati előkészítés, rituálé (hetente 2x délelőtt és naponta elalvás előtt mesélünk).
- A mese a csend szigete.

<u>Nevelőmunkánk akkor eredményes:</u>

- A nap folyamán bármikor lehetőség nyílik verselésre, mondókás játékra. (A gyermekek maguktól is kezdeményeznek.)
- Játékszituációban, rajzolás közben, élmény hatására a gyerekek spontán kezdeményeznek ismert mondókákat, versikéket.
- A mesék kiválasztása tudatos tervezésen alapul.
- Az óvónő mintaszerű, szép beszéde folyamatosan jelen van.
- A versekhez, mondókákhoz természetes módon jelenik meg a mozgás és a ritmus.
- Az anyanyelvi játékok a csoport egészére vonatkozóan is megjelennek a hét folyamán.
- Megfelelő hangulatot biztosítunk a meséléshez.
- Az óvónő tudatos tervező munkája összhangban van a megvalósítással.
- Az óvónő jól kihasználja az „itt és most" helyzeteket. (Együtt játszás a gyerekekkel.)
- Az óvónő képzettsége, felkészültsége jó színvonalú: sok mondókát ismer, fejből mesél.
- A csoportban vannak bábok, paraván. A gyerekek kedvük szerint bábozhatnak.
- **A mese végén a mesét nem kérdezzük vissza, nem magyarázzuk, engedjük, hogy minden kisgyermek saját belső pszichéje szerint élje meg a katarzist.**

b. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A környezet hangainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, roma dalok, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermekeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődésüket, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat (s egyben az érzelmi nevelésünk „segítői" is).

<u>Célunk:</u> ***A gyermekek jussanak örömteli zenei élményekhez. Az énekes gyermekjátékok sokaságával alapozzuk meg a zenei anyanyelvet.***

<u>Feladatunk:</u>

- Naponta többször halljanak a gyermekek játékdalokat, mondókákat, hangulatteremtő óvónői éneket.
- Gyakran énekelgessünk, dúdolgassunk, mondókázzunk a játékszituációhoz és a gyermekek hangulatához, igényeihez igazodva.
- **Ismerjék meg és gyakorolják a néptánc, a táncos mozgás elemeit.**

A zenei tevékenység beépíthető a gyermekek játékába, ezért a nap folyamán bármikor lehetőség nyílhat énekes mondókás játékra.

BAPTISTA OKTATÁS

Fontosnak tartjuk:

- **Az óvónő spontán helyzetekre való reagálását dallal, mondókával.**

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

- **A játékdalokhoz, mondókákhoz természetes módon kapcsolódjon a zenei képességfejlesztés**.

A ritmushangszereket, hallásfejlesztő eszközöket a csoportszobák polcain helyezzük el. A gyerekek maguk is készíthetnek egyszerű ritmushangszereket., zajkeltő eszközöket és kedvük szerint használhatják.

- **A zenehallgatás** anyagának megválasztásánál figyelembe vesszük a nemzetiségi, etnikai kisebbségi, migráns gyermekek hovatartozását is.
- **Tánctanítás** (magyar és roma néptánc)

A zenei nevelés lehetséges módjai:

- **Páros játékok**: Lovagoltatók, ringatók, altatók stb. Kisebb gyermekek, de még a nagyobbak is, nagyon kedvelik az ölbeli játékokat, ringató, höcögtető, lovagoltató, altató, csiklandozó játékokat.
- **A gyerekek maguk is kezdenek** ismert mondókákat, körjátékokat, vagy zenekart alakítanak. Az óvónő, ha kell, bekapcsolódik, új ötletekkel toldja meg a gyerekek játékát.
- **Az óvónő javasol** játékot kisebb csoportra vagy az egész csoportra, érdeklődés szerint.
- **A közös együttlét során** az óvónő szép tiszta éneklése (pl. zenehallgatás), új játékkal való ismerkedés, körjátékok, zenei képességfejlesztő játékok.

Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, gyermek-néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, tovább élését segítik.

Decemberben, Advent idején zenés délutánt rendezünk. Ilyenkor a gyerekek találkozhatnak különböző hangszerekkel (furulya, trombita, hegedű, gitár stb.), melyek hatására felemelő élményben lehet részük.

<u>Nevelőmunkánk akkor eredményes:</u>

- A nap folyamán lehetőségük van bármikor körjátékra, zenehallgatásra.
- A gyermekek saját kezdeményezésükre játszák a megismert körjátékokat, napközben dúdolnak, énekelnek. A zene segítségével is kifejezhetik örömüket, jó kedvüket.
- Használhatják a hangszereket: dob, cintányér, triangulum, kasztanyetta, csörgők.
- Megismernek népzenei és műzenei alkotásokat.
- Megismernek a korosztályuknak megfelelő cigány népzene dallamait, ritmusait, hagyományos zeneszerszámait (kanna, hegedű, kanál, cimbalom, stb.).
- Alakítjuk hallás és ritmus készségüket, melyek segítik majd őket az iskolai írás-olvasás tanulásában.

c. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, barkácsolás

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal,

BAPTISTA OKTATÁS

nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Célunk: ***Felkelteni a gyermekekben az ábrázolás iránti szeretetet, az alkotás örömét, a díszítő kedvet.***

Feladatunk:

- Megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, mintázás és a kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel.
- Az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, helyet, eszközt biztosítunk. Így lesz igényük az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

A gyermekeknek főként olyan népi kismesterségekből eredő technikákat kínálunk, amelyek lehetőséget adnak változatos játékszerek, a játékban felhasználható kellékek, kiegészítők, dekorációk, valamint ajándéktárgyak készítésére. Pl. agyagozás, írókázás, viaszolás, textil és papírbatik, szövés kereten és szövőszéken, nemezelés, hármas fonás, üvegfestés, csuhé és szalmajátékok készítése.
Előnyben részesítjük a természetes alapanyagokat.
Ezeket lehetőség szerint gyűjtjük, erre ösztönözzük a szülőket és gyerekeket, vidéken élő nagyszülőket.
A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. A kisgyermek elsősorban nem a végcélra törekszik, sokkal inkább fontos számára az anyagokkal való ismerkedés, a funkció gyakorlása (pl. gyurmázáskor csiga-bigát készít, majd összegyúrja és palacsinta lesz belőle).

A rajzolás, festés, barkácsolás, kézimunka szorosan kapcsolódhat a szerepjátékhoz, mely a projekt módszer alapja, mint például: horgászos játékban:

- **hajtogatá**s: halak elkészítése papírból;
- **rajzolás**, ragasztás vagy festés: halak kidíszítése;
- **építés**: horgásztó létrehozása.

A manuális képességek harmonikus fejlődése teszi lehetővé, hogy a gyerekek önállóan is kreatívak legyenek.

Fontosnak tartjuk:

- Az elkészült alkotásokat felhasználhatják játékukban, díszíthetik vele a csoportszobát, folyosót, öltözőt. A gyerekek által létrehozott alkotás érték. Ne vegyük el tőlük!
- Jó, ha a csoportban kialakított szokásnak megfelelően maguk gyűjtik össze, amiket készítettek. Zsebes tartó, irattartó papucs vagy doboz kiváló tároló hely lehet.
- Ünnepek előtt a kézműves délutánokon a szülők is ismerkedhetnek érdekes technikákkal, gyermekeikkel közösen alkothatnak.
- Cigány kézműves hagyományok megismertetése, mint például kosárfonás, bőrözés, fafaragás.

BAPTISTA OKTATÁS

Nevelőmunkánk akkor eredményes:

- A nap folyamán bármikor lehetőség nyílik rajzolásra, festésre, gyurmázásra, vágásra, ragasztásra.
- A változatos eszközök a gyermekek rendelkezésére állnak számukra bármikor elérhető helyen, a csoportszoba polcán.
- Az évszaknak megfelelően az udvaron is lehetőséget biztosítunk változatos ábrázolási technikák gyakorlására, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
- Tervezésnél mindig a technikákat rögzítjük elsődlegesen. A téma lehet szabadon választott.
- Az óvónő előnyben részesíti a természetes anyagokat (agyag, vásznak, fa...)
- Az elkészült munkákat felhasználhatják játékukban.
- Kollektív munkák is készülnek (terepasztal...), amit játékukban is használnak.
- Szerepjátékokhoz az óvónő a gyermekekkel közösen is készít kiegészítő eszközöket.
- Az elkészített munka érték. Dekoráljuk vele a csoportszobát, folyosót.
- A játékban fel nem használt alkotásokat a csoport szokásainak megfelelően tárolják (irattartó papucsok, jeles zsákok).
- Az óvodában rendezett képzőművészeti kiállítást meglátogatják csoportosan.

d. Mindennapos mozgás

Az óvodáskorú gyermekek nagy mozgásigénye a játék egyik lehetősége és egyben örömforrása is.

Célunk: ***A gyermekek egészséges személyiségfejlődésének biztosítása (derűs, vidám, mozgásra ösztönző környezet megteremtésével).***

Feladatunk:

- Természetes mozgásaikra építve teremtsünk lehetőséget széleskörű mozgástapasztalatok szerzésére.
- Biztosítsunk környezetükben sokféle mozgásra serkentő tárgyat, **és helyet a csoportszobában is** (engedjük, hogy a környezet veszélytelen tárgyait mozgásaikhoz játékeszközként használják).
- **Mindennapos mozgás, sportjátékok szervezése.**
- Az óvodai tornaszoba maximális kihasználása (tervezett kötelező mozgás, mindennapos mozgásos játékok, táncos mozgás).

Sokat tartózkodunk a szabadban. A testedző tevékenységeket csak akkor tervezzük a teremben, ha az időjárás és a játék jellege úgy kívánja.
Lehetőségünk van naponta rendszeres mozgásos játékok (szabályjáték, népi játék), **és mindennapos mozgás szervezésére.**
Játékos hangulatot, oldott légkört biztosítunk.
Együttesen érvényesül a rugalmasság és a kötöttség. Játszunk a tornaszerekkel. A gyermekek maguk is kitalálhatják, mit lehet csinálni a labdákkal, karikákkal, zsámolyokkal, létrával, szőnyeggel stb. Ez sok örömet okoz, s közben szüntelenül mozognak. Különösen vegyes csoportban jó ez a szervezési mód, mert a kisebbek és a nagyobbak is találnak maguknak megfelelő nehézségű feladatokat. Bőven hagyunk időt a próbálgatásra, gyakorlásra, egyéni variációkra.
A kötött mozgásos tevékenység során különböző eszközökkel tervszerű, célzott mozgásfejlesztést valósítunk meg.

BAPTISTA OKTATÁS

Fontosnak tartjuk:

- Hogy az óvodapedagógus által szervezett szabályjátékok is jelen legyenek.
- **A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás**, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. **Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.**
- A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.
- **A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek**. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás- fejlődésére.
- A spontán játékban, azon belül a szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. **Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.**

<u>Nevelőmunkánk akkor eredményes:</u>

- A gyermekek számára biztosított a mindennapos frissítő mozgás, az óvónő által szervezett szabályjáték (naponta).
- Az eszközök (kéziszerek) egy része az udvaron is szabadon próbálgatható, használható.
- Az évszaknak megfelelően a heti mozgásos napot az óvónő az udvaron szervezi.
- Tervezésünkben megjelenik a kiemelt feladat, a játék, valamint az eszközszükséglet.
- A szervezés alapos, átgondolt, a körülményekhez, a gyermeklétszámhoz és a feladathoz igazított.
- Az óvónő elegendő mennyiségű eszközt biztosít a gyermekek mozgásos játékaihoz.
- Az óvónő megteremti a megfelelő feltételeket a mozgásos szobában történő mozgáshoz (teremrendezés, szellőztetés, felmosás, tornafelszerelés).
- Az óvónő változatos mozgásformákkal, érdekes játékokkal ad lehetőséget a mozgásra.
- Ügyelünk a biztonságra, a balesetek megelőzésére.
- Kihasználjuk az „itt és most” helyzeteket, ügyelünk a komplexitásra.
- A gyerekek- az időjárásnak megfelelően- elegendő időt tartózkodnak a szabadban.
- A gyermekek számára (mindenhol - csoportszoba, udvar - és mindenkor) biztosított a folyadékfogyasztás.

BAPTISTA OKTATÁS

e. Külső világ tevékeny megismerése

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét."

A gyerekek világának megfelelően **játékkal, mesével, kirándulással** szeretnénk felhívni a figyelmet a környezeti és természeti értékekre, azok megóvásának szükségességére, a szülőföld szeretetére.

<u>Célunk:</u> ***Élethelyzetek közben, tevékenységeken, játékszituációkon keresztül, élmények biztosításával alakítsunk ki pozitív kapcsolatot a szűkebb és tágabb környezetünkkel. Környezettudatos magatartás kialakítása.***

<u>Feladatunk:</u>

- Tegyük lehetővé a gyermekek számára a **környezet** tevékeny megismerését, biztosítsunk elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak kialakítására.
- Segítsük elő a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a kortárskapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.
- Kísérletező hely kialakítása, eszközök biztosítása.

Az óvodaudvar, óvodakert jelenti az óvodások számára a természetet, ahol napjaik nagy részét töltik, kertünket a gyermekekkel rendszeresen gondozzuk. Az évszakok és az időjárás változásait természetes környezetben figyelhetjük meg.

Fontosnak tartjuk:

Ősszel:

- levélgereblyézés, komposztálás, betakarítás (dióverés...),
- anyagátalakulás, körfolyamat megismerés, tartósítási eljárások megismerése,
- a növényzet otthont ad sokféle állatnak, bogárnak.

Télen:

- madáretetés/itatás, hó söprése/lapátolása.

Tavasszal:

- hajtatás, csíráztatás, palántanevelés majd ültetés a kiskertbe, Jeles Zöld napok (Állatok- Föld Napja érdekes játékokkal, programokkal, nyílt nap a családokkal közös kertszépítés, palántázás), bogarak megfigyelése. Saját kertünkből szedhetünk virágot a vázánkba. A kert gondozása, ápolása közös feladat. Így tudjuk ráirányítani a gyerekek figyelmét, hogy szeressék környezetüket és legyenek igényesek.

Nyáron:

- öntözés, locsolás, madáritatás, gyümölcs- zöldségkóstolás, „Madárbarát Kert", Zöld Faliújság (képek, hírek, fényképek, versenyek a környezetünkért (madáretető készítése)

Teremben, épületben:

- tisztaság megóvása, szépítése (környezethigiénia), akvárium gondozása

BAPTISTA OKTATÁS

Dekorálás során:

- természetes anyagok megismerése, újra hasznosítási ötletekkel a kreativitás kibontakoztatása (gyertyaöntés, batikolás)

Játékban:

- családjáték során takarékosságra nevelés (napon szárítunk ruhát...stb.)
- különös figyelmet fordítunk arra, hogy a gyermekek az intézményben tájékoztatást kapjanak egyes környezetvédelmi jellegű kérdések vonatkozásában.

Szelektív hulladékgyűjtés fontossága:

- **sétákat szervezünk** szelektív hulladékgyűjtő konténerekhez, a csoportban összegyűlt hulladékot a gyerekek a megfelelő helyre bedobhatják

Tágabb környezetük megismerése:

- **a város, a kerület nevezetességeinek megismerése,** fontosnak tartjuk, hogy érzelmi kötődés alakuljon közvetlen környezetükhöz, a városhoz, amelyben élnek.
- Megismerjük a szülőföldünk, az itt élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, **néphagyományok, szokások**, a családi, a tárgyi kultúra értékeit, megtanuljuk ezek szeretetét, védelmét is. Beillesztjük a gyerekek játékába (népi játékok).

Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése:

- ismereteknek is birtokába jut a gyermek, melyeket tevékenységeiben alkalmazza
- felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat
- alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete (érzékelő, felfedező, kutató és szerepjátékok.)

Nevelőmunkánk akkor eredményes:

- Sokat tartózkodunk a szabadban az „itt és most” helyzeteket kihasználva.
- A természetes kíváncsiságnak, a tanulási vágynak (a manipulációs késztetésnek, a kereső-kutató aktivitásnak) teret adunk.
- Szabad játékuk segítségével kipróbálhatják saját hatékonyságukat. (Kompetenciára tesznek szert, mely az önmagukkal és a környezettel való célszerű, gazdaságos bánásmód képességét jelenti.)
- A gyermekeken át a családok életrendjébe is beépül a környezet védelme (szemléletváltás).

2. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és a munka jellegű játékos tevékenység.

Célunk: ***Örömmel és szívesen végezzék ezt az aktív tevékenységet***.

Feladatunk:

- A nevelési folyamat során lehetőségek megteremtése a munka jellegű játékos tevékenységek ellátására, személyiségformálásra. (Így mindenki a maga képességének megfelelően veszi ki a részét az adott tevékenységből.)

BAPTISTA OKTATÁS

Önkiszolgálás:
Testápoláshoz, öltözködéshez, étkezéshez kapcsolódik leggyakrabban, de más egyéb napirendi pontban is megtalálható, ami saját személyével kapcsolatos. Különösen kedvelt tevékenység folyamatos étkezést alkalmával.

Naposság:
Önként jelentkezőket választunk a feladatra. A nagyok mellett a kicsik is ismerkedhetnek a munkával. Elsajátítják az ízléses, esztétikus terítés fogásait. Kínálnak, apróbb megbízatásokat ellátnak. Illemszabályokat gyakorolnak. Aki képes rá, magának önthet a kancsóból, szedhet a tálból, (nincs korhoz kötve).

Teremrendezés:
Mozgásos napok alkalmával, ünnepek, játék során. Fontos, hogy egymás testi épségére vigyázzanak, zökkenőmentesen történjen a munka.

Kerti munka:
Évszakoknak megfelelően elvégezzük a szükséges munkálatokat a kertben, udvarunkon. A gyermekek részére megfelelő méretű szerszámokat biztosítunk. Együtt gereblyézünk, gyomlálunk, söprünk, csíráztatunk, ültetünk, madarakat etetünk, öntözünk, betakarítunk, diót verünk, stb.
Elsajátítják a szerszámok használatát, élményt ad a közös tevékenység. Megfigyeléseket végzünk, tapasztalatokat gyűjtünk (rovarokról, madarakról, állatokról). Jártasságokat szereznek a munkafolyamatokban, ezáltal önállósodnak. Felnőttek, gyermekek együtt sokat tehetünk az óvodai környezet rendjének megóvásáért.

A munka, akár önmagáért végzett, vagy mások által motivált, mindenképpen hozzájárul személyiségünk pozitív fejlődéséhez. Nevelő értéke felbecsülhetetlen (önállóság, segítőkészség**,** felelősség, céltudatosság, egymásra odafigyelés, kitartás, stb.). **A saját szükségleteik kielégítésén túl másokra is odafigyelnek – felelősségük nő.** A közösen végzett munka erősíti az összetartozás érzését, baráti szálak szövődnek, erősödnek. A saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

<u>Nevelőmunkánk akkor eredményes:</u>

- Az óvodapedagógus a munkavégzés alatt irányít, segít.
- Figyel a baleset megelőzésére.
- A közös tevékenységeket átgondolja, tudatosan megszervezi (idő, hely, eszköz).
- Örömforrást, jó közérzetet biztosít. A csoportból bárki kipróbálhatja magát az adott tevékenységben (kellő időt biztosít, nem sürget). **A gyermekek érezzék, hogy fontos, amit csinálnak.**
- A tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok (kitartás, önállóság…) alakításának lehetőségét teremti meg.
- Megerősítést ad a felnőtt (konkrét, reális, fejlesztő).
- Együtt örülünk az eredménynek!

BAPTISTA OKTATÁS

3. TEVÉKENYSÉGBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Az óvodában a tanulás folyamatos, egész napot átfogó tevékenység, mely lehet:

a. ***Spontán, utánzásra épülő tanulás:*** *mely az egybefüggő játékidő nagyobb részét képezi.*

b. ***Szervezett, irányított tevékenység:*** amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja és az egész óvodai nap folyamán tevékenységekben valósul meg, *különös tekintettel a gyermekek tanköteles korát megelőző nevelési évében* a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban ***a gyermekek naponta összesen 45 perces időkeretben,*** **differenciált feladat, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó –** ***lehetőleg külön térben szervezett – iskolaelőkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.***

c. ***Keresztény kulturális értékek közvetítése a tevékenységek során:*** *intézményünk fenntartója a* ***Baptista Szeretetszolgálat, melynek mottója: „Szeretet. Szolgálat”.*** *Óvodánk minden dolgozója azonosul ezzel a szemlélettel, így az elhívás megjelenik nem csak a hátrányos helyzetű, de minden más gyermek nevelésében-oktatásában is.* Ennek érdekében játékos keretek között a bibliai délelőttökön rendszeresen ismerkednek óvodásaink bibliai történetekkel, imádságokat tanulnak hálájuk kifejezésére (pl.: étkezés, pihenés). A csepeli baptista lelkipásztor heti egy alkalommal látogatja óvodánkat mely alkalmakkal áhítatot tart a gyermekeknek, a dolgozóknak és a szülőknek is.

d. ***Tehetséggondozó program:*** *az egyik óvodapedagógusunk, aki elvégezte a* ***„Mesezene” módszer*** *képzést, és két dadusnénink, akik elvégezték a ReMa Alapítvány* ***Gyermek hitoktatói*** *képzését közösen tartanak tehetséggondozó foglalkozásokat magyar és cigány nyelven.*

Célunk: ***Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, attitűdök erősítése.***

Feladatunk:

- A gyermek **személyiségének** fejlesztése. (**Személyre szabott pozitív értékelésünk** segíti a személyiség kibontakozását.)
- A tanulást **támogató környezet** megteremtése. (Építve a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.)
- Olyan helyzetek teremtése, amelyben a gyermek **cselekvő aktivitása, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása, gyakorlati problémamegoldása, a felfedezés lehetősége, kreativitásának** erősítése jelen lehet.
- A gyermek az iskolában válik iskolássá. **A mi dolgunk a feltételek megteremtése, az iskolára való alkalmasághoz szükséges képességek fejlesztése.**

Az óvodapedagógus a tevékenységben megvalósuló tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

BAPTISTA OKTATÁS

Óvodás korban a tanulás és a játék nem különíthető el egymástól. A játék tehát az, amiben az óvodás gyermek tanul. Elsősorban önmagát, önmagán keresztül pedig a környező világot. Tapasztalatokat szerez, figyel és utánoz, amely a teljes személyiség fejlődését támogatja. A játékon keresztül ismerkedik a világgal. Látásmódja komplex, mindennel összefügg. „Nem tud nem tanulni!"
A **veleszületett kíváncsisága** a játékban folyamatosan jelen van. Ekkor a legnyitottabb és befogadóbb, ez a tanulás eredményéhez vezet.
A spontán játék mellett beléphet az általunk kezdeményezett, vagyis irányított játék, amelyben megvalósul az egyénre szabott, célzott, differenciált fejlesztés, főként SNI, BTMN, és HH/HHH gyermekek tekintetében. A spontán játékoknál és az **általunk kezdeményezett játékoknál** egyaránt fontos **a „követve vezetés"** elvének érvényesítése.
A tevékenységben megvalósuló tanulás során **megszerzett ismeret nagy része csak később kerül felszínre**.
A játék sokoldalúvá, nyitottá, befogadóvá tesz. Elemei a gyermeki műveltség szerves alkotórészei, élettechnikák kipróbálása, tanulási módok kidolgozása. Ilyen értelemben készítenek elő a későbbi rendszeres ismeretszerzésre.

A tanulás lehetséges formái:

- az utánzásos, minta-és modellkövetéses magatartás-és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- a spontán játékos tapasztalatszerzés,
- a játékos cselekvéses tanulás,
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodai nevelés keretében történő személyiségfejlesztés eredményeképpen válik a gyermek alkalmassá arra, hogy az iskolai tanulmányait megkezdje.

Az óvodai tevékenységben megvalósuló tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése, attitűdök erősítése és a képességek fejlesztése, melyek segítségével képessé válik majd az iskolai tanulásra.

Nevelőmunkánk akkor eredményes:

- A gyerekek mindennapjait játékkal és mesével töltjük ki.
- Megteremtjük az új, változó és gazdag benyomásokkal való találkozás lehetőségét.
- Kielégítjük a gyerek kíváncsiságát, tanulási vágyát.
- Társas ingerekben gazdag környezetet biztosítunk (állandó, megbízható szeretetkapcsolattal).

VI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi és óvodai nevelési folyamat eredményeként a gyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az

BAPTISTA OKTATÁS

óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre**.**

A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából <u>a tanköteleskor betöltésének évében a DIFER diagnosztikus mérést alkalmazzuk.</u>

Az iskolakezdéshez a képességek fejlettségén kívül az alábbi feltételek megléte is szükséges:

TESTI, LELKI és SZOCIÁLIS érettség

Testi – **a testileg egészségesen fejlődő gyermek 6-7 éves kora körül eljut:**

- az első alakváltozáshoz, arányosan fejlett, teherbíró
- megkezdődik a fogváltása
- mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes
- jellemző a finommotorika erőteljes fejlődése (ceruzafogás, vonalvezetés)
- mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani, képes.

Lelki – **a lelkileg egészségesen fejlődő gyermek**:

- nyitott, érdeklődő és kíváncsi
- tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez (a megismerő funkciók) folyamatosan fejlődnek:

  <u>*Érzékelése:*</u> illatok, ízek, színek, hangok, formák, felületek, egyensúlyérzék, számlálgatás, számolási alapkészség, egyszerű relációk irányok megnevezése, összehasonlítás, összegyűjtés, szétválasztás, párosítás, időbeliség megnevezése, formák letapogatása, összehasonlítás, viszonyfogalmak.

  <u>*Észlelése:*</u> téri észlelés, vizuális és akusztikus differenciálás, téri tájékozottság, térbeli mozgásfejlettség, a testséma kialakulása.

  <u>*Emlékezete:*</u> megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama.

  <u>*Figyelme:*</u> megjelenik a szándékos figyelem, növekszik a figyelem tartalma, terjedelme – 10-15 percig is képes aktív figyelemre -, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.

  <u>*Képzelete, kreativitása:*</u> a képi látásmód kifejezési formáinak megtalálása játékokban, rajzban, mesehallgatásban.

  <u>*Gondolkodása:*</u> a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodása is megjelenik.

  - érthetően, folyamatosan kommunikál, tisztán ejti a hangokat, végig hallgatja és megérti mások beszédét
  - elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről (tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat, ismeri, és a gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait, ismeri szűkebb környezetét, környezetében élő növényeket, állatokat, felismeri az öltözködés és időjárás összefüggéseit, elemi mennyiségi ismeretei vannak)
  - ismeri a viselkedés alapvető szabályait
  - azon magatartási formák is kialakulóban vannak, melyek a környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.

Szociális – a szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen állnak az iskolai élet és a tanító elfogadására. Az óvodás korú gyermekek az érzelmek uralma

BAPTISTA OKTATÁS

alatt állnak, de most már csökken a viselkedés érzelem- és indulatvezéreltsége. Képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre.

- *szociális érzelmek:* társas kapcsolatok, rokonszenv, összetartozás érzése, segítőkészség, beilleszkedés, alkalmazkodás, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre (a konfliktus megoldás alapja), kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival
- *intellektuális érzelmek*: a tudás öröme, sikere, kudarc, öröm, bánat
- *erkölcsi érzelmek*: elismerés, helyes és helytelen közti különbség, az esetleges elmarasztalás helyén kezelése – de a javítás lehetőségének megvalósítása
- *esztétikai érzelmek*: környezetükben látott szép, rendes, tiszta, harmonikus dolgok észrevétele, és mindezek igénye

Megjelennek az akarati erőfeszítések pozitív formái

- *feladattudat:* kialakulóban van (feladat megértésében, a feladattartásban, az eredményesebb elvégzésben nyilvánul meg)
- *szabálytudat*: egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, és maga is alkot újabbakat
- *alakul kitartása, munkatempója, önállósága, önfegyelme* (pl. bizonyos fokú monotónia tűrés)

VII. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYBŐL ADÓDÓ HÁTRÁNYOK CSÖKKENTÉSE

SPECIÁLIS FEJLESZTŐ TEVÉKENYSÉG

A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint biztosítjuk.

Beszédfogyatékosság esetében

Az egészségügyi rehabilitáció formái:
– Audiológiai vizsgálat és ellátás
– Foniátriai vizsgálat és ellátás.
– Gyermek-neurológiai vizsgálat és ellátás.
– Szemészeti vizsgálat, ellátás
– Pszichológiai vizsgálat, pszichoterápia.
– Relaxációs tréningek.

A pedagógiai rehabilitáció ajánlott tevékenységformái

A) Logopédiai egyéni és csoportos terápia.
B) Szenzoros integrációs terápiák (olyan mozgásos lehetőség, amelynek segítségével az éretlen vagy sérült idegrendszer a saját aktív részvételével fejlődik)
C) Kommunikációs tréningek (a beszéddel és kommunikációval kapcsolatos tudatosság kialakítása)

BAPTISTA OKTATÁS

D) Bábterápia (személyiség és önértékelés fejlesztés, konfliktuskezelés kommunikációs zavar esetén)

E) Drámaterápiás foglalkozások (azon gyermekek számára, akiknél a beszéd- és nyelvi problémák hátterében vagy következtében pszichés problémák állnak)

A/1 Nyelvi fejlődési zavar (expresszív diszfázia, receptív diszfázia, kevert típusú diszfázia – maradványtüneteként beszédgyengeség)

Az ép értelmű és ép érzékszervű gyermek beszéd, illetve nyelvi produkciója jelentős mértékben elmarad a biológiai életkorához képest. Az akadályozott, illetve hiányos nyelvi produkció a nyelv többszintű sérülésében a beszédészlelés, beszédmegértés, valamint a nyelvi kifejezés területén jelentkezhet.

A terápia célja:

A nyelvi közlés feldolgozás és kifejezőkészség többszintű összetevőjének (beszédészlelés, és beszédmegértés, valamint a tiszta, pontos artikuláció, szókincs, nyelvtani rendszer, szóbeli és írásbeli kifejezőkészség) sokoldalú, intenzív differenciált fejlesztése, amely specifikusan egyéniesített jellegű.

A logopédiai terápia feladata:

– a mozgások (beszédmozgások és finommotorika) speciális fejlesztése,
– grammatikai rendszer rendezése, fejlesztése, verbális munkamémória fejlesztése
– a beszédre irányuló figyelem és emlékezet fejlesztése,
– az aktív és a passzív szókincs bővítése,
– verbális és nonverbális kifejezőkészség fejlesztése,
– a gondolkodási stratégiák fejlesztése
– a beszédészlelés és -megértés fejlesztése,
– az olvasás/írás/helyesírás zavar megelőzése.

A/2 Dadogás

A beszéd összerendezettségének zavara kommunikációs zavar, amely a ritmus és az ütem felbomlásában és a beszéd görcsös szaggatottságában jelentkezik. A dadogás terápiája komplex (logopédiai, orvosi, pszichológiai), egyénre szabott terv alapján zajlik.

A logopédiai terápia célja:

– relaxációs gyakorlatok
– cselekvéshez kötött beszédindítás,
– helyes légzéstechnika kialakítása,
– mozgás és ritmus- és beszéd koordináció fejlesztése,
– a beszéd automatizált elemeinek technikai fejlesztése és javítása,
– a beszédhez szükséges motiváció megteremtése, az önismeret és önértékelés fejlesztése
– a dadogó és környezete közötti pozitív kapcsolatok kialakításának elősegítése.

A/3 Hadarás

A beszéd összerendezettségének zavara, melyre a rendkívüli gyorsaság, a hangok, a szótagok kihagyása, összemosása (tapasztása), a pontatlan hangképzés, a monotónia, az egyenetlen beszédritmus és a beszédhangsúly hiánya jellemző. A hadaráshoz gyakran társul a könnyen elterelhető figyelem és érdeklődés. A hadarás terápiája komplex (logopédiai, pszichológiai) egyénre szabott terv alapján zajlik.

BAPTISTA OKTATÁS

A logopédiai terápia célja:

– a beszédfigyelem fejlesztése,
– helyes légzéstechnika kialakítása,
– beszéddallam és beszédritmus fejlesztés
– az artikulációs bázis ügyesítése
– beszédhangsúly gyakorlatok
– a normális tempójú és ritmusú beszéd automatizálása
– a beszéd prozódiai elemeinek tudatosítása
– az állandó önkontroll kiépítése és fejlesztése

A/4 Diszfónia

A hang, illetve hangképzés zavara, a beszéd során a hangszín rekedt, a hangképzés kemény, préselt, és a hangteljesítmény lényeges csökken. A diszfónia terápiája komplex (logopédiai, orvosi, pszichológiai), egyénre szabott terv alapján zajlik.

A logopédiai terápia célja:

– a tiszta egyéni beszédhang kialakítása és a folyamatos spontán beszédbe való beépítése,
– a hangminőség és az anatómiai-élettani viszonyok további romlásának megakadályozása.

A/5 Orrhangzós beszéd

Az élettani nazális rezonancia kórosan megváltozik.

Legsúlyosabb esetei az ajak- és/vagy szájpadhasadékok következtében alakulnak ki. A szájpadhasadékkal gyakran együtt jár az enyhe fokú nagyothallás.

Az orrhangzós beszéd terápiája komplex (logopédiai, orvosi, esetenként pszichológiai), egyénre szabott terv alapján zajlik.

A logopédiai terápia célja:

– a beszédizomzat fejlesztése
– a lágyszájpad izomzat működésének fokozása
– a kóros, nazális rezonancia megszüntetése, illetve csökkentése
– a beszédartikuláció javítása az anatómiai viszonyok figyelembevételével

Hiperaktivitás és figyelemzavarok esetében

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók, akik nagyfokú impulzivitásukkal, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői:

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani,
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók,
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb.),
- megkezdett tevékenység befejezetlensége,
- ingersorozatok hibás kivitelezése,
- tantárgyi alul teljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban),
- „én-bizonytalanság", másodlagos pszichés tünetek.

BAPTISTA OKTATÁS

A fejlesztés célja

- a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése
- a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladatai:

– team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
– speciális figyelem-tréning,
– a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
– fokozott egyéni bánásmód,
– az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
– feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
– motiválás, sikerélmény biztosítása.

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a szocio-adaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön,- vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartásjellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek hátterében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

Eszközei lehetnek:

a) kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása,
b) pszichoterápia,
c) a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
d) a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,
e) önértékelési képesség fejlesztése,
f) sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
g) Együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
h) A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

VIII. SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK

A gyermekek szociális háttere igen változatos képet mutat. Munkánk tervezésénél figyelembe kell vennünk az elfoglalt, időhiánnyal küszködő családok igényeit éppúgy, mint a szerényebb anyagi lehetőségekkel bíró, több gyereket nevelő, esetleg csonka családokét.
Különösen nagy a felelősségünk a **halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek** nevelésében. A hátrányos helyzet esetenként a **gyermek veszélyeztetettségét** is magában hordja. Ők néha csak tőlünk kapnak segítséget a világban való eligazodáshoz, a kultúra értékeinek megismeréséhez, lelki és testi fejlődésükhöz.

BAPTISTA OKTATÁS

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek célja
A hátrányos és a halmozottan hátrányos gyermekek érdekében tett intézkedésekkel, gyermekközpontúsággal, családorientált szemlélettel, az együttműködések elősegítésével az esélyteremtés növelése, valamint a gyermekek komplex személyiségfejlődésében bekövetkezett pozitív változások elősegítése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Anyagi támogatás lehetőségeinek felkutatása.
- A tolerancia, segítőkészség kialakítása, a másság elfogadása.
- Praktikus ismeretek elsajátíttatása.
- A mindennapi élethez szükséges készségek kialakítása.
- Családi életre és egészséges életmódra nevelés.
- A mozgás és a sport sajátos eszközeivel kialakítani az alapvető mozgás- és feladatmegoldó képességet, az egészséget értéknek tekintő gondozásmódot, a szabadidő tartalmas eltöltésének igényét.
- A szülőkkel – a gyermeküket is elhanyagoló családokkal való – együttműködésre késztető kapcsolattartás erősítése.
- **Saját hatáskörben adható segítségek felkínálása.**

A hátrányos helyzet okai

- A család anyagi és egészségügyi állapota, erkölcsi helyzete és életvitele, értékrendje.
- A család lakhelye és környezete.
- A gyermek és/vagy szülő egészségi állapota.
- A családtagok száma.
- Több generáció együttélése.
- Szülők iskolázatlansága.
- Nevelési hiányosságok:
  - kettős nevelés
  - felügyelet és gondozás hiánya
  - helytelen bánásmód (brutalitás)
  - érzelmi sivárság, közömbösség
  - könnyelmű, felelőtlen életvitel
  - bűnöző családi háttér

- *Anyagi okok:*
  - munkanélküliség
  - létminimum alatti 1 főre jutó jövedelem
  - a szülő csökkent munkaképességű vagy munkaképtelen
  - a kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik

- *Egészségügyi okok:*
  - születési rendellenesség vagy szerzett fogyatékosság
  - mozgáskorlátozottság
  - érzékszervi károsodás (látás, hallás...)
  - szervi rendellenesség
  - tartós betegség
  - idegrendszeri, pszichés problémák (szülő és/vagy gyerek)
  - higiénés hiányosságok

BAPTISTA OKTATÁS

- *A gyermek személyiségében rejlő okok:*
  - értelmileg, érzelmileg visszamaradt

A szociális hátrányok enyhítésére tett intézkedések

- Differenciált egyéni fejlesztés.
- Egészségnevelés.
- Életvezetési tanácsok a családok részére.
- A mozgás prioritása a nevelésben.
- Tehetséges gyermekek fejlesztése.
- Felzárkóztató foglalkozás az arra rászorulók részére.
- Kirándulásokon a részvétel biztosítása.
- Kulturális rendezvények csoportos látogatása.
- Pályázatokon való részvétel.

Szülőknek felajánlott segítség

- Fórum – jogi és életvitellel kapcsolatos tanácsadás.
- Játékos, ismeretterjesztő klubfoglalkozások.
- Felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről a szülői értekezleten, fogadó órákon, írásos tájékoztatón keresztül.
- Szülőkkel közös programok (például kertgondozás, főzőcske, szülői klub).

Anyagi (természetbeni) támogatás lehetősége

- Ékezési hozzájárulás biztosítása.
- Ruhaosztás lehetőségének megteremtése.
- Pályázatok útján nyert támogatások elosztása.
- Tűzifaosztás.
- Élelmiszercsomagok kiosztása.
- Karácsonyi ajándékok, gyerekeknek, családoknak.

IX. A GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI FELADATOK

1. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK

A Pedagógiai Programunk az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember egyedi, mással nem helyettesíthető szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára hogy, egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek.

CÉLUNK*: A gyermek és ifjúságvédelem kérdéseivel foglalkozó hatályos jogszabályok figyelembevételével a gyermekeink jogainak védelme.*

FELADATUNK:

- A jogszabályok által előírt intézkedések végrehajtása.

BAPTISTA OKTATÁS

- A gyermekek jogainak védelme.
- Minden nevelési évben októberben és májusban gyermekvédelmi helyzetfelmérés készítése csoport és intézményi szinten.
- **A szülők ösztönzése a hátrányos helyzet felvállalásában, segítségnyújtás a beadvány elkészítésében**. (Kapcsolatfelvétel a Budapest XXI. kerület Önkormányzat Szociális ágazat osztályvezetőjével.)
- 2H / 3H gyermekek rögzítése a KIR-ben és az oviKRÉTA-ban.
- A hátrányos helyzetre vagy veszélyeztetettségre utaló tünetek, jelek mihamarabbi észrevétele, azok jelzése a Család és Gyermekjóléti Szolgálatnak.
- Családlátogatások alkalmával a gyermekek életkörülményeinek, a szülők nevelési módszereinek megismerése. A fennálló probléma okainak feltárása után, lehetőleg a szülők aktív közreműködésével megoldás keresése (életvezetési, életmódbeli, viselkedési szokások ki- és átalakítása).
- Figyelemmel kísérjük azt, hogy az óvodaköteles gyermekek rendszeresen látogatják-e az óvodát**.**
- Felkínáljuk a szociálisan rászoruló családok számára, az óvoda saját hatáskörében megengedhető humanitárius, karitatív segítségeket: gyógyszer kiváltás, adományok nyújtása – ruhanemű, játékeszköz, tartós élelmiszer, bútor, háztartási gépek – a gyermekek és a szülők felsőruházatának mosása, szárítása, „benti" óvodai váltóruha biztosítása a kisgyermekek számára.
- Biztosítjuk a hátránykompenzációt, és az esélyegyenlőséget.

A gyermekvédelmi feladatok ellátása, szükség esetén jelzés megtétele minden óvodapedagógus munkaköri feladata!

A Pedagógiai Programunk tartalmazza azokat a nevelési feladatokat, tevékenységeket, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítését, így a kiemelt figyelmet igénylő gyermek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítését is:

- A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált, adaptív egyéni fejlesztését, fejlődésének segítését.
- Fokozottan érvényesítjük az egyéni bánásmód elvét (óvodai nevelésünk segítséget nyújt ahhoz, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek is fel tudjanak készülni a harmonikus életvezetésre).
- A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- Az esélyegyenlőség biztosítását, a hátrányt csökkentő pedagógiai attitűdöt.
- A nemek társadalmi egyenlőségének támogatását segítő elvek érvényesítését.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésére kidolgozott lehetőségeink.

2. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK

szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

CÉLUNK: A ***kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása***.

BAPTISTA OKTATÁS

FELADATUNK:

- Megfelelő tájékoztatás, jó kapcsolat kiépítése és folyamatos párbeszéd szakszolgálatok szakembereivel, valamint a családokkal.
- A rehabilitációs célú foglalkoztatásban részesített gyermek(ek) aktuális állapotának felmérése, megfigyelése (kölcsönös kommunikáció).
- Tájékozódás a fejlesztendő területekről, a sajátos nevelés lehetőségeiről.

3. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK INTEGRÁLT NEVELÉSÉNEK FELADATAI GYERMEKVÉDELMI SZEMPONTBÓL

CÉLUNK: ***Az SNI gyermekek hatékony integrációja, a minél nagyobb fokú önállóság elérése érdekében, készségeik, képességeik önmagához történő fejlesztése.***

FELADATUNK:

- A gyermek viselkedésében, magatartásában tapasztalható zavarokat kompenzáljuk, oldjuk.
- Koordináljuk, segítjük a közösségi magatartás, társaskapcsolatok alakulását.
- Rugalmasan szervezzük a tevékenységben megvalósuló tanulás, fejlesztés kereteit.
- Biztosítjuk az információáramlást a sajátos nevelési igényű gyermekkel foglalkozó óvodapedagógus és a pedagógiai munkát segítők között.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése esetén a sajátos nevelési igényből eredő hátrányok csökkentését szolgáló speciális fejlesztő tevékenységeket rögzítjük, egyéni fejlesztési tervet készítünk, és a végrehajtásában közreműködő pedagógus évente legalább egy-két alkalommal rögzíti a fejlesztés eredményét.
- A napirendünkbe illeszthető egyéni differenciálás lehetőségeinek felmérése (az integráció) folyamatos megfigyelés, tervezés alapján történik.

Intézményünk óvodapedagógusai a fejlesztőkkel közösen látják el ezt a speciális nevelői feladatot.
A pedagógusok folyamatos kapcsolattartást szorgalmaznak a tanítókkal, a szakszolgálat szakembereivel, védőnőkkel, óvodaorvossal, Család és Gyermekjóléti Szolgálattal, Önkormányzat Szociális és Egészségügyi Osztályával, Gyámhivatallal.

X. A SZÜLŐ, A GYERMEK, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

1. CSALÁD

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését.
Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, s az együttműködés során a segítségnyújtásban a családhoz illesztett megoldásokat keresi.
Óvodapedagógusi feladat, hogy minden családdal megismertessük Pedagógiai Programunkat, így is segítve az együttműködést.

A szülőkkel rugalmas, személyes kapcsolattartást keresünk. Biztosítjuk őket, hogy gyermeküket szeretettel, felelősséggel gondozzuk, neveljük. A családot tiszteletben tartjuk.

BAPTISTA OKTATÁS

Bizalmukat elnyerve kölcsönös segítőkészséget, egymás iránti nyitottságot próbálunk kialakítani. Partnereknek tekintjük őket, segítségüket, támogatásukat, véleményüket igényeljük. Probléma esetén célszerűnek tartjuk, hogy a csoportban dolgozó óvodapedagógusokhoz forduljanak. Ha ez nem sikerül, akkor javasoljuk az óvodavezető megkeresését.

A nevelési- oktatási intézmények és a szülők közötti együttműködésre vonatkozó jogszabályokat a köznevelési törvény írja elő. A **Szülői Szervezetek** szerepe nevelés folyamatában az együttműködés törvényi hátterét jelenítik meg (a nagyon régi évezredes érzelmi együttműködés mellett). Fontosnak találjuk a jogszabályok ismeretét, a megoldások, javaslatok keresésében a jogokat és kötelezettségeket is.
Az együttműködés fontosságát hangsúlyoznunk kell. Mindennapi munkánk során szülők és óvónők egymásra vagyunk utalva, el kell fogadnunk az együttnevelés kikerülhetetlenségét, az ezzel kapcsolatos sajátos teendőinket.

Megállapíthatjuk, hogy a kapcsolat alakulását legerőteljesebben a személyi feltételek határozzák meg. Elsősorban az adott intézményben dolgozók szemléletmódja, képzettsége, illetve pedagógiai felkészültsége.

A kapcsolattartás módja

- Tájékoztató, párbeszédre serkentő szülői értekezletek, beszélgető körök szervezése.
- Nyílt napok lehetősége.
- Fogadó órák lehetőségét ajánljuk föl, ahol a gyermek fejlődéséről, aktualitásokról beszélgethetünk (havonta egyszer, rendkívüli esetben egyeztetett időpontban is).
- Családlátogatás (az óvónők minden új gyermeket felkeresnek otthonukban, tájékozódnak a gyermek környezetéről, segítséget nyújtanak: esélyegyenlőség, prevenció).
- Megteremtjük a tájékoztatás lehetőségeit: faliújság, honlap.
- Passzív szülőknél a pedagógusnak kell kezdeményezőnek lenni.
- Fontos óvónői személyiségjegyek: segítő, empatikus, bizalmat ébresztő.
- Közös barkács-, és főződélutánok ünnepre készülődvén. (Advent, Húsvét, Családi nap, Farsang).
- **Titoktartási kötelezettség betartása az intézmény dolgozói részéről.**
- Óvodai ünnepek szervezése „másképp”: anyák napja személyesebb kapcsolatban, évzáró a közös játék élményével (bevonhatjuk a szülőket is a játékainkba).

Munkánk során támaszkodunk a szülői szervezetre.

2. ÜNNEPEK, RENDEZVÉNYEK - MELYEK KÖZELEBB HOZZÁK EGYMÁSHOZ A CSALÁDOKAT ÉS AZ ÓVODÁT

Tartalmi munkánk az ünnepekhez és az évszakokhoz kapcsolódik. A hagyományos ünnepek fontos előzménye a csoportokban folyó hosszas előkészület közösen a gyermekekkel.

CÉLUNK: ***Az ünnepekre való készülődés, az ünnepi hangulat előkészítése legyen élmény a szülők és a gyerekek számára egyaránt.***

BAPTISTA OKTATÁS

FELADATUNK:

- Havonként a játéklehetőségek átgondolása. Ismerkedés a természet és az emberek világával, ének-zene, mese-vers, kézműves technikák hozzáadása, dekorálás.
- Az ünnepi esemény, program egy része legyen nyitott, mert a közös élmény hatása, közösségformáló ereje és nevelőértéke felbecsülhetetlen.
- A hétköznapok eseményeit az ünnepek, rendezvények, közösen átélt élmények tarkítják. Az utóbbi néhány évben óvodánk új arculatát az ünnepek, rendezvények is nagyban alakították. Nevelőtestületünk közös határozata, hogy a jövőben az alábbi ünnepek, rendezvények kerülnek megrendezésre, amelyekkel hagyományt teremtünk a tagóvodában is.

Szeptember:

Szüreti játékok - szőlődarálás, mustkészítés, kézműves technikák, táncház

Október:

Egészségnap – egészséges életmód fontossága

Őszi kirándulás - a természetbe, közeli kis erdőbe, bábszínház

November:

Mártonnap

Hálaadás

Advent - kézműves játszóház szülőkkel.

December:

Mikulásvárás

Mézeskalács sütése – gyerekekkel közösen a fenyőfa díszítéséhez

Karácsonyi ünnep – szülőkkel közösen

Január:

Csoportok közötti játékos spotvetélkedő

Február:

Farsangi bolondozás - „Kiszebáb” égetés, farsangi játék, táncház szülőkkel.

Március:

Zászlókészítés - huszáros játékok stb.

Húsvét – tojásfestés, tojáskeresés, locsolkodás

Április:

Óvónők bábjátéka - készülődés Anyák napjára**.** Érzelmi ráhangolódás, ajándékkészítés, köszöntő egyénileg.

Roma Világnap – megemlékezés

A Föld napja szülőkkel - közös kertészkedés, palántázás.

Május:

Anyák napja

Gyermeknap - sportjátékok, kézműves technikák.

Június:

Évzáró – nagyok búcsúzása

Apák napja - közös játékok, feladatok megoldása az apukákkal és gyermekeikkel, közös bográcsozás

Amit fontosnak tartunk:

az előrelátás, ötletek gyűjtése, eszközök beszerzése, szülők bevonása az előkészületekbe. Így is segíthetjük, hogy az élmények megjelenjenek a gyermekek játékában.

BAPTISTA OKTATÁS

XI. A MAGYAR NYELVŰ ROMA/CIGÁNY NEVELÉS KULTÚRÁJÁNAK ÁPOLÁSÁVAL JÁRÓ FELADATOK

A roma/cigány nevelés óvodai életének megszervezési elvei

A gyerekeket megismertetjük cigány nemzetiségi kultúrájuk tárgyi emlékeivel. Területi ünnepségeken veszünk részt és/vagy szervezünk (Roma Világnap). A népi kultúrát bemutató kiállításokat rendszeresen látogatjuk (pl. az óvoda környezete is tükrözi a cigány kisebbségi kultúrát, tárgyi emlékeit). Gyűjtőmunkánkba bevonjuk a szülőket, és gyerekeket is. A gyerekek tisztelik és becsülik e tárgyi kultúra értékeit. Dekorációnk egy része a népi kultúránk részét képezik. A rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekkel biztosítjuk a cigány nyelv mind jobb és jobb elsajátítását a gyermekeknél (egyéni fejlettségi szintjüket figyelembe véve). Az óvodapedagógusok ismerik a cigányok hagyományait, szokásait, és fontos feladatának tekintik a kultúra tovább örökítését.

A cigány kisebbséghez tartozó gyerekeket nevelő óvodában olyan cigány nyelvet is beszélő óvodapedagógusok dolgoznak, akik biztosítják a foglalkozások alkalmankénti kétnyelvű vezetését. A gyermekeket elfogadó és modellnyújtó magatartása mintát jelent a gyerekek számára, mind a cigány, mind a magyar nyelv vonatkozásában. A nyelvi nevelést egyrészt a nyelvi környezet mesterséges megteremtésével az adott nyelven tartott foglalkozások, illetve kezdeményezések vagy játékszituációk megteremtésével valósítja meg.
Különböző tevékenységformák mellett a munkajellegű tevékenységek is segítik a cigány nyelvi nevelés hatékony megvalósítását, a gyermekek nyelvéhez fűződő pozitív értelmi viszonyának kialakulását és differenciált nyelvi fejlődését. A különféle tevékenységformák változatos alkalmazása biztosítja a gyerekek számára a sokoldalú tapasztalatszerzést, a világ élményszerű megismerését, beszédkészségük fejlesztését. A mindennapi élet során adódó beszédhelyzetek kihasználásával segíti a produktív beszéd fejlődését.

A cigány nyelvi fejlődés megszervezése:

- A kialakult nyelvi szituációk függvényében rugalmasan alakítja csoportjának heti és napirendjét.
- A nyelvi nevelés módszereit saját egyéniségéhez, nevelési stílusához alakítja, figyelemmel a gyerekek nyelvismeretére és életkori sajátosságaira.
- Rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekkel teremti meg az utánzásos nyelvtanulást.
- A cigány kultúrából (irodalom, zene, népi játékok) tudatosan felépített tematika segítségével változatos módon szervezi meg a nyelvelsajátítást, az életkornak megfelelően. A legnagyobb lehetőség az ének-zenei nevelés kapcsán adódik.

Dalanyag:
Ismerkedjenek meg a gyerekek:

- 3-4 mondókával (cigány és magyar nyelven), melyek
  - 2-4 motívum terjedelműek (3-4 év)
  - 4-6 motívum terjedelműek (4-5 év)
  - 6-12 motívum terjedelműek (5-6-év)

BAPTISTA OKTATÁS

- 8-10 gyerekjáték-dallal (cigány és magyar), melyek
  - 8-12 ütemű terjedelműek (3-4 év)
  - 12-16 ütemű terjedelműek (4-5 év)
  - 12-18 ütem terjedelműek (6-7 év)
- 1-2 népdalt (cigány)
- 5-6 műdal (cigány és magyar)

A dalok maradjanak a pentaton hangterjedelmen belül.

XII. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az óvodánk a pedagógiai program megvalósítása során kiemelt figyelmet fordít az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre.

Óvodánkban tilos a jogellenes elkülönítés minden formája. Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesítjük különösen:

- az óvodai nevelésbe történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározásakor;
- a felvételi kérelmek elbírálásánál;
- az óvodai szabályrendszer megállapítása és a követelménytámasztás során;
- a teljesítmények értékelésénél;
- az óvodai neveléshez kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során;
- a különböző juttatásokhoz való hozzáférés során;
- az óvodai nevelésben való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

BAPTISTA OKTATÁS

12. MELLÉKLET

Egészségfejlesztési Program

A „ROM SOM” Pedagógiai Program Kiegészítő Programja

BAPTISTA OKTATÁS

1. Az Egészségfejlesztési program legfontosabb jogszabályi alapjai

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet
- 15/2013 (II. 26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 8/2014 (I. 30.) EMMI rendelet. A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet módosítása
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény

2. BEVEZETŐ

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja az óvodai nevelés alapvető feladatának tartja a gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítését. E szükségletek kielégítése biztosítja a kisgyermekek egészséges fejlődését.
Egészség: *„Az egészség a teljes testi, lelki és szociális jólét állapota, és nem csupán a betegség vagy fogyatékosság hiánya"* (WHO meghatározása).
Az óvodai nevelés keretein belül, a fejlesztés hatására alakul ki a gyermekekben az egészséges életvitel iránti igény, az egészséges életmód választása, az egészséget károsító magatartások elutasítása. Az egészség védelme tanítható, fejleszthető. Óvodáskorban az egészségnevelés kihat az élet további szakaszaira és nagy jelentősége van abban is, hogy az óvodáskorú gyermekek hogyan fejlődnek majd a továbbiakban.
Intézményünkben különösen nagy fontossággal bír az egészségfejlesztési feladatok megvalósítása, amelynek eredményeképpen az óvodapedagógusok a nevelési-oktatási tevékenységet, a pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermekek és a szülő részvételét az óvoda életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermekek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő. A mindennapos működés során kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek egészségéhez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra.
Célunk: felkészítsük a gyermekeket az egészségük védelmére, elősegítsük a társadalom számára az egészséges, edzett, terhelést jól bíró személyiség kialakulását.
Feladataink az egészségnevelés területén, hogy kialakítsuk az egészséges életvitel iránti igényt, egészséges életvezetési modellekkel ismertessük meg a gyermekeket, gondozzuk lelki (érzelmi, akarati, értelmi) képességeiket és az embertársakkal kapcsolatos szociális együttműködési kompetenciáit. Az egészség e három fő területe megbonthatatlan, egybeszövődik a kiegyensúlyozott, harmonikus személyiségfejlesztés feladataival.

Az intézményi egészségnevelési feladatainkat két részre osztjuk:

- egészségfejlesztés;
- megelőzés (prevenció

BAPTISTA OKTATÁS

3. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

- Szomatikus egészségfejlesztés (egészséges életmódra nevelés).
- Pszichohigiénés egészségfejlesztés (lelki egészségfejlesztés).
- Szociohigiénés egészségfejlesztés.

3.1. Szomatikus egészségfejlesztési feladatok

Általános cél és feladat:

Tágabb értelemben a szomatikus nevelés kitüntetett nevelési feladatként a MTA ajánlásában így kerül meghatározásra: *„Felöleli a test, a szervezet megismerésére, és megismertetésére vonatkozó nevelési feladatot, mint az egészség megvédésének, a tudatos egészségvédő magatartás ismereti alapját, továbbá a mentálhigiénét és mozgásszokások alakítását."*

A szomatikus nevelés területei:

- Személyi higiénia fejlesztése
- Környezeti higiénia fejlesztése
- Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása
- A betegségek megelőzésére nevelés
- Napi rendszeres testmozgás, testedzés
- Balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás.

3.1.1. Személyi higiénia fejlesztése

A személyi higiénia nevelés tartalma: a gyermekek testi gondozása, testi szükségleteinek kielégítése és a testi épség védelme. A test tisztán tartása: a bőr, fogak, szájüreg, haj, érzékszervek, körmök ápolása, a WC-használata, a WC-papír használata, az időjárás és a tevékenységeknek megfelelő tiszta, egészséges öltözék, a ruha tárolásának módja, és a nyugodt pihenés az arra alkalmas öltözékben.

Célunk: a személyi higiénia iránti igény kialakítása, a gyermekek egészségének, testi épségének védelme.

Feladatunk: felvilágosító munka a szülők körében, alapvető higiéniai tennivalókra való szoktatás, gyakoroltatás, segítségadás, ellenőrzés és folyamatos korrekció. Segítség nyújtás a nehéz körülmények között élő családok gyermekei számára a gondozási feladatok ellátásában (a szülői lefürdetheti az óvodában heti 2 alkalommal gyermekét, köröm és hajvágás dajkai segítséggel).

A feltételek biztosítása:

Minden gyermek számára saját, jellel ellátott eszközök: fésű, fogmosó felszerelés, ágynemű, jelen elhelyezett törölköző áll rendelkezésre. A gyermeköltözőkben minden gyermeknek saját, jellel ellátott polc, akasztó található, ahol a saját ruházat, váltóruha, cipő tárolása megoldott. Szükség szerint óvodai „benti" ruha, torna felszerelés biztosítása, melyet a dajka kezel (mosás, vaslás).

BAPTISTA OKTATÁS

Tisztálkodáshoz rendelkezünk elegendő számú, a gyermekek méretének megfelelő mosdókagylóval, folyékony szappanadagolóval, körömkefével. A gyermekmosdókban biztosított az elegendő számú gyermek méretű WC, melyekben megoldott a nemek szerinti elválasztás (fallal, függönnyel), és rendelkezésre áll a szükséges felszerelés.

Az óvodánkban lehetőség van a bevizelés, beszékelés utáni tisztálkodásra, dajkai segítséggel. A gyermekek számára biztosított orrtörléshez, orrfújáshoz elérhető helyen lévő papír zsebkendő, melynek higiénikus tárolására szintén gondot fordítunk. A nap bármely szakában minden gyermek számára rendelkezésre áll a vízfogyasztás lehetősége víz formájában, melyhez a poharakat elérhető magasságban helyezzük el.

Járványos időszakban fokozottan figyelünk a higiéniás szabályok betartására, ennek feltételeit (papírtörlő, nedves törlőkendő, fertőtlenítő) mindig biztosítjuk. A délutáni pihenő előtt biztosítjuk a terem szellőztetését, az ágyak „szellős" elhelyezését. A gyermekek elalvását segítjük mesével, énekkel, zenehallgatással, testi közelséggel, puha tárgyakkal. Az ágyneműről, törölközőről és annak tisztántartásáról az óvoda gondoskodik.

3.1.2. Környezeti higiénia fejlesztése

Az egészségnevelés feladatai csak egészséges óvodai környezetben valósulhatnak meg, melynek színterei a csoportszoba és a kapcsolódó helyiségek, valamint az óvoda udvara.

Célunk a környezeti higiénia iránti igény, fogékonyság kialakítása a gyermekekben, a környezettudatos, környezetbarát életvitel megalapozása, a fenntarthatóság.

Feladatunk a gyermekek környezetében jelentkező környezetvédő tennivalók felismertetése, megoldása a és a környezetvédő szokások kialakítása. Példamutatással, a munkába történő bevonással, a munka megbecsülésének, erkölcsi értékének hangsúlyozásával a helyes környezeti higiénés tevékenységre szoktatás.

A feltételek biztosítása

Lehetőségeinkhez képest feladatunk a gyermekek környezetének optimális kialakítása, kényelmes, zsúfoltságtól mentes elrendezése, olyan térmegosztás, mellyel a párhuzamos tevékenységekhez elegendő helyet biztosítunk. A gyermekek környezetében lévő, és az általuk használt tárgyak, bútorok, eszközök megfelelnek testméreteiknek, stabilan rögzítettek, könnyen tisztán tarthatók. Az eszközök, játékok tárolása adott, tisztántartását folyamatosan elvégezzük. A helyiségekben folyamatosan biztosítjuk a levegőcserét. Gondoskodunk a helységek megfelelő mesterséges és természetes megvilágításáról. Ügyelünk a megfelelő páratartalomra, ezzel elkerülve ezzel a száraz levegő okozta köhögést. A rendszeres takarítás, portalanítás és porszívózás alapvető dajkai feladat.

Az egészségre ártalmas anyagokat a gyermekektől jól elzárható helyen, az előírásoknak megfelelő módon tároljuk.

Az óvodaudvar megfelelő karbantartásáról gondoskodunk, biztosítva a szilárd burkolatok balesetmentességét, a füves rész pótlását és gondozását. Udvari eszközeink az EU szabványnak

BAPTISTA OKTATÁS

megfelelőek, a törvényben megfogalmazottak szerint végezzük a bevizsgálást, ellenőrzést. Az udvari a homokot lehetőség szerint cseréljük. Napi, rendszeres lazításáról gondoskodunk.

Példamutatással, ismeretközvetítéssel formáljuk a környezettudatos magatartást (szelektív hulladékgyűjtés, kirándulások alkalmával, az óvodai élet mindennapjaiban).

3.1.3. Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása

Kisgyermekkorban a táplálkozás a fejlődés alapfeltétele. A növekedéshez nagy mennyiségű tápanyag elfogyasztása szükséges, hiszen az életkorra jellemző a sok mozgás, ezért a szervezet sok kalóriát éget el. Folyadékigénye fokozott, melyet az élénk anyagcsere és a nagy mozgásigényből adódó hő leadása befolyásol.

Célunk, hogy egészségesen táplálkozó felnőtt váljék gyermekeinkből, akik majd felnőttkorban elkötelezettekké válnak az egészséges táplálkozás iránt.

Feladatunk a megfelelő étkezési szokások kialakítása, az ételféleségek kóstoltatása, a változatos ízek megismertetése, az egészséges táplálkozásra nevelés, az ebből adódó egészségmegőrző tevékenység, a napi vitaminszükséglet bevitele természetes formában, a családdal való szoros együttműködés az egészséges táplálkozás szokásainak alakítása terén. Prevenciós munka a szülők körében a helyes táplálkozási szokásokról, (mely közvetetten érinti a család költségvetésének hasznos, előrelátó beosztását).

A feltételek biztosítása:

A gyermekekkel közösen végzett előkészületek során (naposi munka) biztosítjuk a kulturált étkezés feltételeit. Kellemes hőmérsékletű csoportszoba, elegendő idő az étkezésre, esztétikus terítés és tálalás (tányérok, evőeszközök, poharak, terítő, szalvéta elhelyezése) megfelelő méretű és mennyiségű evőeszközök, tányérok, poharak a biztonságos tálaláshoz szükséges elérhető helyen. A feltálalt ételek elnevezését megtanítjuk a gyerekeknek, egy- egy ismeretlen étel bevezetésénél gondolunk arra, hogy a gyermek először kóstolja meg, így igyekszünk kedvet nyújtani az ételhez (pl.: elmondjuk miből készült, milyen ízt várhat, vagy cigány nyelven az étel nevét).

Nem erőltetjük az ételt, de kínálunk (3 „oroszlán falat” elfogyasztása), ezzel is igyekszünk megszerettetni az új ízeket. Megismertetjük a gyermekeket a természetes vitaminforrásokkal, nyers gyümölcsökkel, zöldségfélékkel.

Az egészséges táplálkozás megkedveltetése érdekében a konyháról kapott zöldségek, gyümölcsök mennyiségét saját, (számlával ellátott) beszerzéssel kiegészítjük. Az esetlegesen különleges étrendet igénylő gyermekek étkeztetését a szülőkkel együttműködve oldjuk meg.

A gyermekek változatos étrendjéről főzőkonyha gondoskodik.

Biztosítjuk a nap folyamán a folyamatos folyadékpótlást víz formájában. Fokozott figyelmet fordítunk a gyerekek (közvetett módon a családok) étkezési szokásaira. Táplálkozási rendellenesség – túlsúlyos, kórosan válogatós gyerekeknél a családdal való együttműködés fontosságát tartjuk szemelőtt.

BAPTISTA OKTATÁS

3.1.4. A betegségek megelőzésére nevelés

Kiemelt óvónői feladat a betegségek megelőzésére nevelés, melynek alapja a személyi higiénia betartása, a rendszeres kézmosás, zsebkendő használat, a közös használati tárgyak, játékszerek tisztántartása.

Célunk az egészségvédő jó szokások kialakítása.

Feladatunk ismeretek közlésével, a helyes magatartás begyakoroltatásával a gyerekek felkészítése a gyakrabban előforduló betegségek megelőzésére, a védekezésre.

A feltételek biztosítása:

A minden gyermek számára biztosított egyéni tisztálkodási szereket külön jellel helyezzük el, (erre a szezonális betegségek időszakában fokozottan figyelünk, többször cseréljük, pótoljuk). A higiénés szabályok betartásával, a betegségek megelőzésével kapcsolatos helyes magatartási szokások kialakításával biztosítjuk a gyermeki szervezet általános védekezőképességének fokozását, a betegség megelőzését. Ennek érdekében az évszakoknak megfelelően megteremtjük a gyermekek edzéséhez, rendszeres mozgásához szükséges feltételeket, minden adódó lehetőségek kihasználunk a levegőzésre, sétára, kirándulásra (kivétel a szeles, ködös időjárás, és a -10 fok alatti hőmérséklet).

Az egészséges gyermekek védelmében az óvodában észlelt megbetegedéskor a gyermeket elkülönítjük, és gondoskodunk róla, hogy minél előbb megfelelő ellátásban részesüljön. A betegségből történő felgyógyuláskor a közösségbe való visszatérés szabályait érvényesítjük, a fokozatosságot szem előtt tartva. (Csak érvényes orvosi igazolás ellenében fogadhatjuk ismét közösségben a gyermeket.)

Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn az óvoda védőnőjével, gyermekorvosával. Kapcsolatot építünk ki az egészségügyi szakemberekkel, a preferált területeken szorgalmazzuk gyermekeink rendszeres vizsgálatát (látás, hallás, fogászati szűrés). Beszédhibás gyermekek esetében javaslatot teszünk a logopédiai vizsgálatra.

Kapcsolatot tartunk a nevelési tanácsadó szakembereivel, akik évi rendszerességgel megvizsgálják a fejlődésben akadályoztatott gyermekeket, majd javaslatot adnak az egyéni bánásmódra és fejlesztésre. Az óvodapedagógus a javaslatokat beépíti az egyéni fejlesztő munkába.

3.1.5. Napi rendszeres testmozgás, testedzés

E nevelési terület a mozgásszervek fejlesztését, alapvető mozgáskészségek alakítását, az önálló testedzésre történő nevelést, a változatos mozgástevékenységek megvalósulását jelenti. Magába foglalja a szervezet edzését, a hideghez, meleghez való szoktatást, a fokozatos fizikai megterhelést, az óvodai szervezett mozgástevékenységeket.

Célunk a testmozgás, a szabadban való tartózkodás igényének felkeltése, rendszeres testedzés.

BAPTISTA OKTATÁS

Feladatunk a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a természetes mozgáskedv megőrzése, a szervezet edzése, a rendszeres kondicionálás, ezen belül a testi erő és állóképesség fejlesztése, az időjáráshoz való alkalmazkodás és a teherbíró képesség fejlesztése.

Pedagógiai programunk hangsúlyos része a gyermekek mozgásfejlődésének elősegítése, ezért az egészségfejlesztési programban csak azok a területek jelennek meg, melyek kiegészítik pedagógiai programunkat.

A feltételek biztosítása:

A játékos mozgásra teremben és szabad levegőn, eszközzel és eszköz nélkül, spontán vagy szervezett formában minden nap lehetőséget biztosítunk. Folyamatos feladatunk a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges balesetvédelmi szabályok megtanítása, valamint a gyerekek teherbíró képességének, fizikai fejlődésének, ügyességének, állóképességének nyomon követése. A mozgástevékenység szervezésénél alapelvünk az életkori sajátosságok és az egyéni képességek figyelembevétele. Lehetőség szerint szabadban vagy a mozgásos szobában szervezzük meg, játékos formában, a feladatok fokozatos nehezítésével. Figyelmet fordítunk a betegségből lábadozó, gyengébb fizikumú gyermekek szervezett keretek között történő mozgására, illetve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre.

3.1.6. Balesetek megelőzésére nevelés

Nem elég az egészséget megvédeni, a balesetek megelőzésével az életet is védeni kell. Mivel az óvodás korú gyermekeknek életkori sajátosságából eredően nincs veszélyérzete, ezért a mi feladatunk testi épségük megőrzése és figyelmük ráirányítása a környezet veszélyeire.

Célunk a gyermekek egészségének és testi épségének védelme.

Feladatunk egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek, egészségvédő készségek kialakítása, gyakorlása, folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása:

Év elején és a továbbiakban szükség szerint, akár naponta, megbeszéljük az óvoda belső és külső terének balesetvédelmi szabályait, a helyes és helytelen viselkedésmódokat. Megismertetjük gyermekeinkkel azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése végett szükséges. Megismertetjük gyermekeinkkel a játék, valamint a tevékenységek során használt egyéb eszközök biztonságos használatát. (Csak biztonsági jellel, tanúsítvánnyal ellátott játékot vásárolunk.)

A közlekedés szabályokat a séták során a valós környezetben ismertetjük meg a gyermekekkel, szituációs, valamint szabályjátékok során gyakoroljuk. Az előírt szabályzók betartásával gondoskodunk az óvodában használatos vegyszerek zárható szekrényben történő elhelyezéséről, és minden egyéb balesetvédelmi és tűzvédelmi utasításban foglalt szabály betartásáról. Kirándulások alkalmával a gyermekeket, felnőtteket balesetvédelmi oktatásban részesítjük. Ennek betartása minden óvodai dolgozó kötelessége!

BAPTISTA OKTATÁS

3.2. Pszichohigiénés egészségfejlesztési feladatok

A lelki egészségfejlesztés az óvodai nevelés mindennapos gyakorlatában nem tekinthető különálló feladatnak, hanem minden egyes nevelési mozzanatnak szerves része. A lelki egészség érdekében az óvodapedagógus törekszik az optimális napirend, a szellemi munka higiénéjének, az egészséges életmód szokásainak megvalósítására.

Általános cél olyan harmonikus személyiség alakítása, mely alkalmassá teszi a gyermeket a társadalomba történő beilleszkedésre, miközben önmagával belső harmóniára és környezetével egyensúlyra törekszik.

Feladata a gyermekek szociális biztonsága, adottságai, képességei, törekvései, személyiségtulajdonságai szabad kibontakozásának elősegítése, a tartós pszichés stressz oldását, feldolgozását, az abuzus és deviancia megelőzését, a harmonikus társkapcsolatok és az empátiáskészség alakítása.

A pszichohigiénés egészségfejlesztés területei:

- egészséges életvezetés
- stresszelhárítás
- egészségre káros szokások megelőzése
- érzelmi nevelés

3.2.1. Egészséges életvezetés

(egészséges életvezetés, hibás viselkedés megelőzése, gátlás alá helyezése, megelőzése)

Az egészséges életvezetés óvodai tartalma az egészséges életmód szabályainak megtartását, a társas kapcsolatok zavarainak megelőzését, a korai prevenciót és az egészségételen szokások korrekcióját jelenti.

Célunk, megóvni a gyermekeket az idegrendszerére ható káros hatásoktól.

Feladatunk az egészséges személyiségfejlődés biztosítása a gyermek idegrendszerének és lelki életének megóvása a káros hatásoktól, az idegrendszeri-pszichés túlterheléstől, kimerültségtől.

A feltételek biztosítása:

Óvodai napirendünk kialakításánál minden estben arra törekszünk, hogy biztosítsa a folyamatosságot, ugyanakkor rugalmas legyen. A napirend egyes tevékenységei biztosítják a gyermekek számára a cselekvés és a pihenés lehetőségét. A rendszeresen visszatérő és ismétlődő tevékenységek érzelmi biztonságot, stabilitást jelentenek a gyermekek számára. Törekszünk a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok kiépítésére és megőrzésére, az antiszociális viselkedésmódokat igyekszünk megelőzni, kezelni, (düh, harag, agresszió). Minden adódó lehetőséget kihasználunk, mellyel a családi életre nevelést segítjük elő, így a családi munkamegosztás fontosságára, az apai és anyai hivatás szépségét emeljük ki. Intézményünkben különösen nagy fontossággal bír e terület, ivel gyermekink egy része alacsony szociokulturális háttérrel rendelkezik (rossz lakhatási körülmények, munkanélküliség, egyszülős család modell, sok költözés, rendőrségi intézkedések a nemkívánatos szülői magatartás következtében).

BAPTISTA OKTATÁS

3.2.2. Stresszelhárítás, oldás

A stressz a szervezetnek a külső ingerekhez való alkalmazkodó képessége, amely véges és kimerítő. Elhárításának fontossága a károsodást előidéző, idegrendszert megterhelő, viselkedési zavarokat, pszichoszomatikus panaszokat okozó hatások elhárításában rejlik.

Célunk az idegrendszer, – a lelki egészségvédelem.

Feladatunk a stresszhelyzetek kiküszöbölése a stressz- hatások és helyzetek elkerülésével, illetve a stressz hatások kompenzációja.

A feltételek biztosítása:

Arra törekszünk, hogy az óvoda külső és belső terei biztonságot sugározzanak, berendezési tárgyai a gyerekek méretéhez igazodjanak. Igyekszünk kiküszöbölni minden zavaró ingert, mint a folyamatos erős zajforrás, vibráló fény. Az elkülönülésre vágyó gyermek számára, különösen az SNI gyermekek tekintetében „kuckó" biztosítása. Napirendünk minden esetben biztosítja a rendszerességet és a rugalmasságot. A napirendesetleges változásánál élünk az előre jelzés lehetőségével. Kerüljük a sürgetést és a várakozást.

3.2.3. Egészségre káros szokások mellőzése

A pszichohigiénés nevelési feladatok körébe tartozik az egészségre káros szokások (alkoholfogyasztás, dohányzás, drogfogyasztás, indokolatlan gyógyszerfogyasztás), az elhízás és a cukorbetegség megelőzése.

Az óvodai nevelés területén célunk, hogy olyan egészségvédő modellt ismertessünk meg a gyermekekkel, mely későbbi életük során megvédi őket a káros szenvedélyektől.

Feladatunk, hogy a gyermekek megismerjék az egészség megvédéséhez, megerősítéséhez vezető tevékenységeket, a helyes táplálkozás a testedzés, a személyi és környezeti higiénia fontosságát. Legjobb promóció a jó példa, a helyes életvitel és harmonikus, derűs légkör biztosítása, megélése.

3.2.4. Érzelmi nevelés

Az óvodás korú gyermek jellemző tulajdonsága a magatartás érzelmi vezéreltsége. Ezért elengedhetetlen, hogy az óvodai élet során biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül.

Célunk állandó értékrendünk megteremtésével az elvárt érzelmi, erkölcsi és közösségi normáknak megfelelő személyiségjegyek, viselkedési formák kialakítása.

Feladatunk a gyermek képességeinek fejlesztésével optimális érzelmi és szociális attitűd megalapozása. A szeretet, a tisztelet közvetítésével érzelmi biztonság megteremtése, mely elősegíti az önbizalom, a pozitív én-kép kialakulását. Nevelési elveink között különösen

BAPTISTA OKTATÁS

kiemelt szerepet kap a gyermek és felnőtt közötti pozitív, bizalomra épülő „érzelmi-híd" kiépítése, a csendes, halk, de szeretetteljes (szükség szerint) akár megrovó hang, a beszélgetés, meghallgatás, személyre szóló figyelem, és szükség esetén a testi kontaktus (ölbevétel, „dajkálás").

A konfliktusokat igyekszünk csökkenteni, személyes mintával nyújtunk konfliktus megoldási technikákat, melynek alapja a megbeszélés, egyezkedés, konszenzusra jutás, az érzékenyítés a másik gyermek problémája iránt. Kizárjuk a megkülönböztetést és az agressziót. Az agresszív gyermek problémájának kezelésében elsődleges szempont az óvodapedagógus részéről a „szeretlek – megértelek – de ezt nem teheted meg" hármas attitűdje.

A feltételek biztosítása:

Kiemelt feladatunk a gyermekek beilleszkedési képességének elősegítése, csoportba történő integrációja. Különös gonddal figyelünk a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű és esetleges migráns gyermek beilleszkedésére.

A csoportban történő alkalmazkodás képességének fejlesztése fontos feladat, ilyen az egészségvédő, szabálykövető magatartás, a természeti és társadalmi feltételekhez alkalmazkodó viselkedés kialakítása, az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, az udvarias viselkedés, az együttműködés elfogadása. Teljes óvodai nevelésünket áthatja a gyermek-felnőtt tiszteletére épülő bizalmas, tapintatos és elfogadó viselkedése és a szeretet. Törekvésünk, hogy a gyermek-gyermek kapcsolatban is jelen legyenek ezek az értékek.

3.3. Szociohigiénés egészségfejlesztés

A szociohigiénés egészségfejlesztés az egészségnevelésnek a társas együttélésből adódó feladatait öleli fel. A társas, közösségi együttélés közös értékrend, közös cél és cselekvés jellemzi. Az óvoda a család mellett a kisgyermek első szervezett közössége, amely szociális nevelő funkciója körében a társas-társadalmi életének beszabályozását végzi.

Célunk, hogy a gyermeket a közösségbe való befogadásra, egyenértékű emberként való elfogadásra készítse elő, szeretetteljes együttműködésben, együttműködésre való részvételre nevelje.

Feladatunk, hogy zavartalan, kiegyensúlyozott pedagógiai légkörben harmonikus kapcsolatok alakítása az egyén és a közösség között, a konfliktusok megoldása a személyiség kreatív kibontakoztatásával megfelelő mintát követve: utánzás, azonosulás, belsővé válás után ösztönzéssel, motivációval olyan szokások kialakítása, melyek segítik a más társadalmi közösségbe való beilleszkedést. A csoport fejlettségétől függően alkalmazzuk a gyermekekkel közös szokás-szabály alakításának módszerét, (mit szeretnének, számukra mi az elfogadható, tartható). Mindez különösen fontos az SNI gyermekek csoportba történő integrálása szempontjából.

A szociohigiéniés egészségfejlesztés területei:

- esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés
- egészségpropaganda

BAPTISTA OKTATÁS

3.3.1. Esélyegyenlőség biztosítása és integrált nevelés

Célunk a gyermekek közösségbe való befogadása, egyenértékű emberként való elfogadása, szeretetteljes együttműködésben való óvodai légkör megteremtése.

Az óvodai integrált nevelés célja, hogy az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott lehetőségek alapján a 3-7 éves integrálható fogyatékkal élő, vagy szociális hátránnyal küzdő gyerekek számára a normál óvodai nevelés során részükre folyamatosan és elégségesen biztosított speciális fejlesztés mellett a gyermeki jogokat gyakorolva szociálisan, értelmileg, érzelmileg az iskolai életre alkalmassá váljanak.

Feladatunk az óvodapedagógus részéről a „MÁS", a gyermekközösség irányába történő elfogadtatása. Minden gyermeket ugyanazok a jogok illetnek meg, származására, nemére, nemzetiségére, vallására, testi-lelki sérüléseire tekintet nélkül!

Az óvodai nevelés azon fogyatékkal élő gyermekek részére nyújt adekvát fejlesztési lehetőséget, akik önkiszolgálásra képesek, a közösségi nevelés feltételei között a beilleszkedésre képesek, ismereteik, jártasságaik, készségeik fejleszthetők.

A feltételek biztosítása:

Biztosítjuk a biztonságos, szeretetteljes légkört, és az önérvényesítés helyes szabályainak kialakításán túl az egymáshoz való alkalmazkodás helyes módját következetesen betartatjuk. Törekszünk arra, hogy a szervezett óvodai programokban minden gyermek, hasonló jogokkal vegyen részt (segítő személy, vagy szülői részvétellel), ennek segítése minden óvodapedagógus feladata.

A törvényben foglaltak szerint nyitottak vagyunk az integráló nevelés feladataira, intézményünk objektív lehetőségeit szem előtt tartva. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséhez a megfelelő szakemberek segítségére számítunk.

3.3.2. Egészségpropaganda

Az egészségpropaganda az egészségpolitikai intézkedések széles körű terjesztését, a szociálpolitikai határozatok, döntések megértését, elfogadtatását, a megvalósításra irányuló törekvéseket jelenti. A betegségek korai felismerése, a szűrővizsgálatokra történő részvétel, az időszakos és rendszeres gondozás igénybevétele az egyén, a társadalom egészség védelmének, az egészségfejlesztésnek a feladata.

Az óvodában az egészségpropaganda elsősorban a szülők felé irányul segítségével az óvoda valamint a szülői ház egészségnevelésének összehangolására törekszünk (pl.: dohányzás, drog, alkoholizmus elleni propaganda, a szív védelme, az egészséges táplálkozásra való figyelem felhívás, stb.)

Célunk a betegségmegelőzés és egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igénnyé válásának elősegítése.

BAPTISTA OKTATÁS

Feladatunk modell értékű felnőtt viselkedési minta nyújtása, az egészségpropaganda terjesztése a szülők körében – az egészségeséletmód választásra való törekvés képességének fejlesztése.

4. ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS RENDSZERE

Az intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, ez beilleszthető a nevelési-oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

A gyermekek fejlődésének dokumentálása az óvodába lépéstől az óvoda elhagyásáig tart. Az ellenőrzési folyamat a gyermekek egyéni képességeinek, fejlettségi szintjének vizsgálatára irányul, melyben megtalálhatók az egészséges életmódhoz kapcsolódó testi, lelki és pszichés készségek és képességek is.

Óvodánkban a gyermekek fejlődését az ovikrétában található gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése fülön vezetik az óvodapedagógusok. A gyermekekről félévente (félévkor és évvégén) az óvodapedagógusok szöveges értékelést készítenek, melyben a gyermek legfőbb fejlődési jellemzőit jegyzik le, amely tartalmazza az egészségfejlesztéshez kapcsolódó értékelést is.

Az egészség védelme az egyén (saját) és a társadalom (közös) érdeke, abban a családnak, az egészségügyi szakszolgálatnak, a köznevelési rendszereknek és más társadalmi szervezeteknek kiemelt szerepe van.

BAPTISTA OKTATÁS

Legitimációs záradék

Nyilatkozat
(nevelőtestület)

*A **Majd Megnövök Baptista Óvoda** Nevelőtestülete képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a Pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület a 2026.08.31. napján megtartott értekezletén a Pedagógiai programot megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta.*

Kelt: Budapest, 2026.08.31.

.....
a nevelőtestület nevében

Nyilatkozat
(igazgató)

*A **Majd Megnövök Baptista Óvoda** Pedagógiai programját az Nkt. 26. § (1) bekezdés alapján jóváhagyom.*

Kelt: Budapest, 2026.08.31.

MAJD MEGNÖVÖK 1214 Bp., Ürmös u. 4/A OM: 0347696 BAPTISTA ÓVODA

.....
igazgató

Nyilatkozat
(fenntartó)

A fenntartó képviseletében a **Majd Megnövök Baptista Óvoda** Pedagógiai programhoz az Nkt. 26. § (1) bekezdése és a 35/2026. (07.29.) fenntartói határozat alapján egyetértésemet adom.

Kelt: Budapest, 2026. év ..... hó „.....” nap

Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy 8.

P. H.

.....
fenntartó

BAPTISTA OKTATÁS